

društvene obavijesti

GLASILO HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE U ŠVICARSKOJ

- Iz života Zajednice
- Viđenje i poruka predsjednika HKZ-e
- Kazališna predstava
- Velika izložba u Rimu

U Hrvatskoj kulturnoj zajednici nazire se kriza društvenog morala, nejedinstvo, raskol. HKZ-a se destabilizira, njeno ime se blati, a članovi truju (ne-) poluistinama, zlorabe njihovi izgrađeni osjećaji i odgovornost prema HKZ-i.

Kako se oduprijeti lukavstvima pojedinaca?

Ne želimo se boriti protiv pojedinaca, nego za istinu i pravdu. Gotovih rješenja nema, na njima se treba odgovorno raditi. Dijalog i rad je u HKZ-i zanemaren. To je zlo koje se nadvilo nad Zajednicom. Potrebno je otvoriti oči i pokazati spremnost, očuvati HKZ-u, ne ukazivati na pogreške, nego uključiti se u rad i tražiti rješenja. Rješenja nisu zakonik i tvrda proceduralna logika, nego dijalog i rad. Kad su se čitala izvješća o radu (20-ak različitih priredbi u jednoj godini) nikome nije padalo na pamet proglašavati demokratski izabrana tijela «nelegalnim, nelegitimnim, ništavnim», a propusta je uvijek bilo. Vrednovao se rad, koji je jačao zajedništvo i cijelu Hrvatsku kulturnu zajednicu.

Istina jest, događaju se čudne pojave. Zajedničari se ne bi smjeli povlačiti u sebe, čitati i slušati samo pojedince i njihova jednostrana mišljenja. Pojave u HKZ-i tiču se svakog člana osobno, njegove sredine u kojoj živi u ovoj zemlji kao i njegove matice domovine. HKZ-a je očuvala i izgradila ugled Hrvata u Švicarskoj. Ponosna može biti na svoje ime. Ponosna može biti na svoje ogranke koji na svojstven način šire ime i kulturu. Ponosna može biti na mnoge udruge koje su nicale i danas niču iz krugova njenih bivših i sadašnjih članova. Za sve ove izgrađene ljude i ugled HKZ-e, borio se skoro tri desetljeća, mali čovjek, rodoljub s velikim srcem.

Ipak u jednom trenutku, netko je pogriješio?! Upitno je, gdje leži greška, u uključivanju novih, manje poznatih ljudi u tijela HKZ-e? Leži li greška u dugogodišnjim članovima, koji su se umorili, koji nisu postupno uključili drugu generaciju u rad, ponudili im prihvatljive projekte i time razvijali HKZ-u? Možda je upitna i odgovornost većine intelektualaca, koji su se ogradili i povukli, a trebali su pomoći u radu, vođenju i razvijanju društva. Možda je razlog slično stanje u Domovini, kao i ono općenito u svijetu? Tisuće mozgova traži rješenja problema u cijelom svijetu, pa je došao trenutak i u HKZ-i za trezveno razmišljanje i traženje rješenja.

Svatko tko gaji dijelici odgovornosti prema HKZ-i, treba osobno odlučiti što mu je činiti, da se očuva ime, cjelovitost i djelovanje HKZ-e na razini Švicarske, kako bi se i nadalje mogli ponositi a ne sramotiti.

U nadi da će božićno svijetlo unijeti mir i pružiti ruku pomirenja, želimo Vam ČESTIT BOŽIĆ i blagoslovljenu NOVU GODINU 2000.!

Mirjana Magazin

Impressum:

Društvene obavijesti

Glasilo za članove i prijatelje HKZ
Mitteilungsblatt für die Mitglieder
und Freunde des Vereins

Nakladnik/Herausgeber:

Hrvatska kulturna zajednica
Kroatischer Kulturverein
Kolektivni član Matice Hrvatske
CH-8050 Zürich, Postfach 8480
Internet: <http://www.hkz-kkv.ch>

Postcheck:

80-33439-8

Izlazi:

4 puta godišnje

Erscheint:

4 x jährlich

Oblikovanje i slog:

Ivan Ivić

Lithos:

ProntoSatz AG, Zürich

Tisak/Druck:

Schneider Druck, 8032 Zürich

Glavnoi i odgovorni urednik:

Mirjana Magazin

Uređivački kolegij:

Osvin Gaupp, Ivan Ivić, dr. Aleksander Kršnjavi, Tomislav Kukalj, Mirjana Magazin.

Za potpisane članke odgovara autor, za nepotpisane Uredništvo. Mišljenje pisca ne mora odgovarati mišljenju Uredništva. Zadnji rok primanja priloga za idući broj: 20. veljače 2000.

Priloge i oglase slati na adresu:

Mirjana Magazin,
Haggenhaldenstrasse 24,
9014 St. Gallen, Tel./fax: 071/277 25 51

Počasni članovi

Hrvatske kulturne zajednice:

Prof. dr. med. Žarko Dolinar
† fra Lucijan Kordić
† dr. Jure Petričević
† prof. dr. Vladimir Prelog
dr. Tihomil Rađa
prof. dr. Marko Turina
ing. Stipe Rošić

Naslovna stranica: Ivan Ivić

U OVOM BROJU

Uvodnik	2
Videnje i poruka predsjednika HKZ	3
Književnost u Božiću	4
Badnjak	5
Izveštaj o izvršenoj kontroli 2. zahtjeva Inicijativnog odbora za Izvanredni sabor od 13. 07. 1999.	7
Izborna poruka Hrvatskih biskupa	8
Hrvat protiv Hrvata	9
Nikad zadovoljan	10
Iz sjemena zla plod dobra	11
Pisma čitalaca	12
Sprovod dr. Franje Tuđmana	13-14
Socijalni gubitnici	15
Veliki i mali	16
Mala povijest i struktura Interneta	17
Izložba u Vatikanu	18
ConTAKT 99	19
Neobična knjiga o običnim ljudima	20
Petrine pletilje	20
25 godina Teatra u gostima	21
Iz hrvatskog športa	22
Informacije i adrese	23

Ivan Matarić rodio se u Zagrebu 1952. godine. Nakon smrti oca 1968.g. preuzima orguljaško mjesto u župnoj crkvi Sv. Klara pokraj Zagreba i ostaje na tom mjestu do 1980.godine. Po završetku studija dolazi na mjesto orguljaša u župnoj crkvi sv. Marije u Tkalcicevoj ulici u Zagrebu. Od godine 1984. stalni je orguljaš Zagrebačke katedrale sve do 1990. godine (mjesto orguljašice od 1990.g. u katedrali preuzima Hvalimira Bledšnajder). Godine 1990. dolazi u Švicarsku, ulazi u krugove HKZ-e i aktivno se uključuje kao glazbenik. Slijede nastupi: St.Gallen, ekumensko misno slavlje u St.Fidenu, švicarsko-hrvatska misa; Stadttheater St.Gallen – humanitarni koncert za djecu – ratnu siročad u Hrvatskoj; slijede mnogi dobrotvorni koncerti 1991/92 «Stop the war in Croatia». Sudjeluje svojim glazbenim priložima u Badenu na komemoracijama i književnim večerima. Godine 1993. odlazi u Lustenau-Austrija, gdje stalno radi kao profesor na Muzičkoj školi. Aktivno sudjeluje u programima HKZ-e, spominjemo samo neke 900-obljetnica Zagrebačke biskupije, 25-obljetnica HKZ-e, Božićni koncert 1997. u Zürichu, Božićni koncert 1998.g. u St.Gallenu (uz zbor Splitskih liječnika), Božićni koncert u Herisau, večer «Hrvatska glazbena baština» u Zürichu; večer filmske glazbe u Zürichu (TAN-galerija); 25-obljetnica HKM u St.Gallenu itd. Slijedi poziv AME (krajem lipnja 1999.g.) nastup u okviru 10-obljetnice AME u studenom, koji se neprofesionalno i nekorektno otkazuje samo dva dana prije nastupa. Uz svoj rad kao profesor klavira i orguljaš počeo je i sam skladati: Suitu za orgulje (vjera, ufanje, ljubav); 4 minijature za klasičnu gitaru, niz obrađa božićnih pjesama – CD (DOWANI) «Hrvatski Božić»; Božićne (njemačke) popjevke; za puhače instrumente (obrade); skladbe za zbor: «Gedanken zum Kreuzweg» a'capella, «Vater unser» a'capella; za kazalište: «Mutter courage» (Freilichtspiel Jenins 1994) ...

Kratko vrijeme prije humanitarnog Božićnog koncerta u Zürichu – za bolnicu u Vukovaru – u kojoj sam bio jedan od glavnih nositelja programa, imao sam čast prikazati kraći osvrt i presjek glazbe, život glazbenika i tijek života uopće. U razgovoru (koji je objavljen u božićnom broju DO 1997. g.) dotičući razne teme, spontano je u prvi plan došao čovjek, za mene nešto najvrednije i njegovo pravo da pronade put k' zadovoljstvu i sreći.

Gledajući u život sretna čovjeka koji je siromašan i pun potreba, u razgovoru s njime pokušavam otkriti što tog čovjeka čini sretnim. Mislim na radosna čovjeka koji je lošeg zdravlja, trpi tjelesne boli, razgovaram i pitam se što tog čovjeka čini snažnim, radosnim, zahvalnim. Gledam «sretne» ljude koji te brige ne poznaju, nemaju, koji su slobodni, bogati, moćni, ugledni... Razgovaram s njima, i pažljivo slušam što mi govore.

Videnje i poruka predsjednika HKZ-e

1984.g. preuzimajući obvezu orguljaša Zagrebačke katedrale (bez materijalne naknade kao i u HKZ-i) osjećao sam zadovoljstvo, sreću i čast biti jedna od karika u nizu hrvatskih glazbenika koji su djelovali i muzicirali na kraljici instrumenta – orguljama Zagrebačke katedrale.

1971.g. osnovana je na časnim temeljima udruga zajedničara da zaštiti i promiče hrvatsku kulturu u Švicarskoj – HKZ! Godinama njen član i aktivni sudionik većih ili manjih glazbenih priloga kao pijanista ili orguljaš upoznao sam dobar dio ljudi koji djeluju u njoj i oko nje. Izabran na Saboru 1999.godine u Zürichu za predsjednika te časne udruge, upoznao sam na žalost i onu drugu možda manje ljepšu stranu koju kao umjetnik

nisam imao prilike vidjeti i osjetiti: suprostavljanje ideja kao i interesa, osporavanja, širenje «istina» i «istina», vrijeđanja – suprotnost svega onoga što Hrvatska kulturna zajednica u svome imenu nosi.

Ne mislim, kao možda neki članovi zrelih godina: «Zajednica to sam ja». Nošen istim motivima, motivima glazbenika i idealiste, jednak među jednakima želim zajednicu usmjeriti k novom vremenu i potrebama koje stoje pred nama.

U ona nezahvalna i opasna vremena kada je bilo opasno zvati se Hrvatom, protiveći se onoj drugoj strani, osjećalo se zadovoljstvo prkosa, a danas, kad imamo konačno svoju suverenu i slobodnu Domovinu Hrvatsku zbog različitosti interesa pomiješali smo odnose zadovoljstva, zajedništva i zahvalnosti unoseći nemir, prkoseći svemu. Odlazi li iz nas osjećaj sreće pripadnosti i služenja istom cilju – očuvanju, zaštiti i promicanju hrvatske kulture?

Predbožićno je vrijeme, kao i prošle godine, dosta toga promijenilo u nama i oko nas. Zavirimo duboko u sami sebe, slušajmo svoje srce, svoj instinkt. Otkrijmo svoje zadovoljstvo, svoju sreću. Prepoznamo je svaki dan, da bi zajednički bili zadovoljni, zahvalni, čovječniji.

U tim mislima želim, svim članovima i njihovim obiteljima, blagoslovljene božićne blagdane, te obilje zadovoljstva i zdravlja u Novoj 2000. godini!

Vaš s poštovanjem Ivan Matarić

Fotografija: Ivan Ivčić

Književnost u Božiću

Tražili su me kao kršćanina i književnika riječ-dvije o Božiću. U književnosti doista ne nedostaje božićnih stranica niti u kršćanstvu Jaslica. Mojih nekoliko riječi ne bi dodavalo obilju. Radije bih ukazao na jednu povijesnu osobitost. Na mjesto gdje se našla književnost u Božiću. Ne Božić u književnosti. Nedavno je Talijanska književna akademija Arcadia proslavila 300. godišnjicu postojanja. Tom prigodom upriličene su različite svečanosti. Među njima i postav izložbe koji prikazuje trupit stoljetni put slavne ustanove. Razgledavajući rimsku izložbu, opazio sam da je svaki Božić ostavio svoj trag u Arcadiji. Kazivalo se i pisalo, objavljivalo pjesme o Božiću. Ne slučajno. Razbrao sam da je Božić dan Arcadije i Dijete zaštitnik akademije.

Začudio sam se. Ali samo na čas, ubrzo mi je postalo jasno. Ta Arcadia je nasuprot pretjeranoj baroknoj kičenosti kao nov književni ukus postavila jednostavnost. Jednostavnost združena s ljepotom ne nalazi se nigdje tako sretno utjelovljena kao u djetetu. Akademija

Arcadia uzela je sebi za uzor Dijete. I to dijete Isusa. Ono Dijete koje će kao zrelo muž staviti u uzor ljudima ne grčke mudrace ne rimske moćnike, ne jeruzalemske svećenike već naišlo dijete: «Ako ne budete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko».

Akademici izabrali sebi za zaštitnika Dijete iz Betlehema. Po grčkoj pastirskoj pokrajini Arcadiji nazvali su svoju akademiju Arcadijom a sebe pastirima. Nadjenu li sebi čak grčka pastirska imena. Nisu li se na taj način nekako poistovijetili s belehemske pastirima što su začuđeni došli pred Dijete? Nisu li tako jednostavnosti Djeteta pridružili jednostavnost pastira i pjesničko čuđenje povezali s čuđenjem betlehemske čuvara ovaca?

Jednostavnost, što je to? Jednostavnost je stavljanje svega u jedno. Ako to jedno treba potražiti u božićnoj noći i u pjesmi te noći onda je to pjev anđela. Slava Bogu, mir ljudima.

Akademici su Arcadiji, reko, o Božiću utiskivali kao pastir u snijegu trag, pjesmu ili zapis o Božiću. I naš arcadijac Rajmund Kunić, rođen 1717. u Dubrovniku a umro 1794. u Rimu, pastirskim imenom Peralo Megaride u ranom dobu Arcadije napisao je o jednom Božiću pjesmu vihoru da ne bjesni tako okrutno na Malog Isusa: «Ad borream ne saeviat». Pjesmu koje sam rukopis našao u Arhivu Akademije i koja je tiskana u antalogiji Arcadije.

Kao posljednji i najmanji arcadijac iz Hrvatske – a u 300 godina Arcadije bila su iz Hrvatske 33 akademika Arcadije – pastirskim imenom Arion Geresteo napisao sam, evo, o ovom Božiću ovaj zapis kao pridruženi vapaj vihoru rata da ne udara okrutno na Isusa koji je sebe postavio sa stradalnicima i najmanjima, sa svakim čovjekom rekavši: «Što ste učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili.»

Ivan Golub
Objavljeno u: *Vjesnik LIV*
(Zagreb 24., 25. i 26. XII. 1993.)
br. 16611, str. 21

Prešani cvijet doneseni iz Betlehemskega vrta.

Kak anđelek na Betlemu

Otišao sam pred polne k Benšićevima. Zagledao sam gde je trava s snegom pokrita. Prebile bi čizme leđa pak bi poštrkno. Po pol puta se nesem ufal. Sneg je pokrili leđa. Da ne bi opal. I nogu ftrgel. A Benšićevi dvojčeci Josip i Luka su se z menom igrali i fort se menili i pitali:

Je l' si ti golub?

Jesam.

A zakaj?

Pogodi!

Kak imaš peruške.

Aha!

A gde su ti peruške?

Pod kaputom.

Daj da vidim.

Dok bum letel.

Leti!

Je, kad je oblok zaprt.

Čez vrata.

Peruške bi mi se strgale.

A je l' imaš peruške kak anđelek na Betlemu?

Aha.

Daj da vidim!

Pod kaputom su.

Sleći kaputa!

Bilo bi mi zima.

Ivan Golub
Kalinovac, Badnjak 1996.

Običaji u Hrvata Vrijeme ljubavi i darivanja

Prosinac i dio siječnja, doba je čestitanja, darivanja i ljubavi među ljudima. Tih se dana posvađani mire, okupljaju obitelji, ožive brojni običaji, pjevaju se prigodne pjesme, pleše i slavi.

Početkom prosinca u spomen na sv. Nikolu, koji je zaštitnik mornara, ribara, brodara, putnika, a koji je osobito volio i darivao djecu, u brojne čizmice, cipele i čarape, stavljaju se prigodni darovi. I na sv. Luciju se djeci dijele darovi, ovaj put krišom se stavljaju pod dječji jastuk.

Badnja večer je osobito važna, kad se okupi sva obitelj blagujući posnu večer, koja se protegne duboko u noć, uz molitvu i odlazak na polnoćku. Djeca i odrasli dobivaju darove koji se stavljaju pod urešeno božićno drveće.

Božićne mise i procesije svugdje u Hrvatskoj su tradicionalne i zanimljive, jer se u većini krajeva čuvaju pjevane mise ne samo na sam blagdan Božića već i idućih dana.

Na Mladince (Nevinu dječicu) u nekim se mjestima na hrvatskoj obali i otocima sačuvao običaj da mladići obilaze kuće čestitajući domaćinima blagdane, časteći ih rakijom, a ovi njih kolačima, sla-

sticama, pršutom, sirom... Uz to se pjevaju prigodne pjesme.

Stara se godina ispraća, nova dočekuje. Dugo u noć se svugdje u svijetu slavi, osobito je popularno zajedno dočekati Novu Godinu među masom ljudi na trgovima i ulicama uz glazbu i veselje.

Na samu Novu Godinu, na hrvatskom jugu čestitari odnosno koledari ili kolenari obilaze znance i prijatelje čestitajući im, i želeći sve najbolje za Mlado lito, a ovi ih časte i darivaju za uzvrat.

Djeca u rano jutro na samo Mlado lito obilaze, malim kadinjakom u kome je tamjan, roditelje, rođake i prijatelje, čestitajući im blagdan, zauzvrat dobivaju slastice, voće, novac. Zanimljiv je običaj u Jezerima na otoku Murteru, gdje se djeci darivaju jabuke u koje se nabode metalni novac.

U sjevernim krajevima Hrvatske na Blagdan sveta tri Kralja, tri se dječaka obuku u kraljeve-mudrace obilazeći selo držeći u rukama velike zvijezde i pjevaju prigodne pjesme.

Nakon sveta tri Kralja skidaju se božićni uresi i time završava ovaj dio običaja u Hrvata.

Nenad Milin

Badnjak

Badnjak,
Kmica,
Si' stojimo f iži, v mraku.
Evo pape na vrate z svečem v ruki:
«Falen Isus i Marija».
Deli su sveču na stol.
Mama mi šepću, kak sr f crikvi šepče:
«Idi s papom po slamu.
To se patri najmlajšega muškoga».

Z slamom na pleče,
papa se pešću cez vrata.
Ja za njema z snopom ritka v rukaj.
Deli su slamu na pol iže.
Čestitaji:
«Na tem mladem letu,
zdravi i veseli, čestiti i bogati...»
Mama na to vele i mi ž njema:
«Bože daj i Marija».
Mami dršće glas.

Sedamo na slamu. Križamo se.
Verujem u Boga. «Očemo se pomoliti
našem praroditelom, Adamu i Evi.
Oče naš.»
Sveča čmiži.

Bog se je zmolil.
Ajđ stola slagat.

Mama f struganki drže sakakvo semenje.
Papa šakom grabe i prekriže stola:
«Vu ime Oca i Sina i Duva Svetoga»
i z ruke spuščaju seme po stolu.
Na seme mama i papa
nameću vreće fkriž.
Na vreće saki dene dinara.
Ja sem del pol dinara,
kaj sam dobil vlane,
dok sem išel po zvezdarkaj.
«Što više dene novac,
taj bu bogateši» – vele braća.
Mama pokrivaju stola
z debelašnem stolnakom.
Po njemu natenko prestiraju seno.
Na seno lepoga, na ruže našitoga,
stolnaka nemeću.
Na njega konglufa,
nuz konglufa sveču
i zdelčicu z semenjem.
Sedamo za stol.

Mama nose makviče na stol,
debeloga gra, tanjeroc meda
i glavicu češnjaka.
Brati moji delaju od slame prstene.
«Ivica, je l' si se zafalil Bogeku?»
«Fala Bogeku i Majki Mariji,
koji su me naranili svojem svetom darom
i z milošćom božom. Amen.»

Papa prče na slami rasta.
I Franjo i Martin.
Ja se kopičem po slami.

«Da nesi zutra otišiel f selo.
Budu ti glavu deli f ščavnak.»
«A zakaj?»
«Na Božić se mora biti doma.»
«A je l' ne pemo f cirkvu?»
«Pemo na polnočku.
I k velikoj meši.
I k večernici.
I Isuseka peš glet. Dinara mu dadeš.
Buš videl birke, štalicu i tri kralja.»

Mami su joči pune suz.
«Mamo, a zakaj se plačete?»
«Kaj mi je lepo. Kaj ste si doma.»

«A vlane ste plakali, a nesmo si bili doma.»
«Zato sem se plakala.»
«A je l' se vi navek na Badnjak plačete?»
«Navek. Ako ste si doma,
plačem se od veselja.

Ako kojega nema, plačem se od žalosti.»
Odbežal sem na slamu i prekopitnol se.
«Dok bum veliki,
i ja bum prčil rasta kak papa.
Ja bum veliki kak papa.»

Bača se smeju, motaju kašnaka v zube.

«Isuse, radost sva, došel si z nebesa»
– zavodil je Franjo.
On ima prelepoga glasa. On zna i risati.
«Bačica, je l' mi bute narisali zvezdu,
kaj pem po zvezdarkaj?»

(Stihovi iz zbirke Ivana Goluba
Zagreb 1993.)

Fotografija i crtež: Ivan Ivčić

Izveštaj o izvršenoj kontroli 2. zahtjeva Inicijativnog odbora za Izvanredni sabor od 13.07.1999.

[zahtjev je potpisan od gospođe Križanić Kristine u ime ogranka Zürich-Winterthur
i gospodina Maslić Franje, u ime ogranka Baden-Zürich]

Zürich, 01.10.1999.

Štovani članovi Upravnog i Glavnog odbora

Nakon ljetnih praznika dobili smo zadaću kontrolirati 2. zahtjev inicijativnog odbora za izvanredni Sabor.

Začudeni smo komentarom na našu analizu njihovog prvog zahtjeva za izvanredni sabor, citat: *«S obzirom da u Vašem pojašnjenju nedostaju bitne informacije, a Vaš zaključak oskudijeva stvarnim argumentima (konkretna imena, plaćene, neplaćene članarine itd.), nije nam objektivno moguće shvatiti Vaš zaključak. Zbog toga nemožemo akceptirati Vašu odluku»*, kraj citata.

Nadzorni odbor doživljava ovu objedu kao uvredu. Mi smo naš posao obavili više nego savjesno i uredno, za razliku od onih koji su se «brinuli» o sakupljanju glasova. Nije zadaća Nadzornog odbora podučavati inicijativni odbor o tome kako ispravni listići moraju izgledati da bi bili valjani. Unatoč toga, mi smo u našim komentarima točno naveli što nije ispravno.

Da je Inicijativnom odboru za izvanredni sabor bilo stalo do korektne pripreme njihove inicijative, trebali su kontaktirati Nadzorni odbor, kako bi zajedno dogovorili pojedinosti. Gospodin Smokvina u svom pismu od 23.03.99. na «predsjednika izborne komisije» – gosp. Jovića piše, između ostalog: «Tvrđim, da uprava tijela HKZ, na Saboru nisu razriješena, jer nije poštovana demokratska procedura glasovanja, a ni Pravila HKZ». Ako iz toga možemo zaključiti da g. Smokvina nije htjeo kontaktira-

ti nove članove Nadzornog odbora, jer smo mi za njega ilegalni, onda je mogao pojedinosti oko inicijative dogovoriti sa bivšim članom, a sadašnjim predsjednikom Nadzornog odbora, gosp. Šimunovićem. Kakvo je to shvaćanje demokratske procedure, ako novoizabrane ne priznaje, a od bivših samo one koji su njemu podobni (po principu parcijalne demokracije). Jer, ako smo mi «ilegalni», a stari još uvijek legalni, onda je legalni predsjednik HKZe još uvijek gsp. Kršnjavi, legalni član upravnog odbora još uvijek gsp. Kukač, a legalni članovi Nadzornog odbora, još uvijek gsp. Šimunović i gsp. Šavar.

Kako gđa. Križanić i g. Maslić mogu tvrditi da im nije bilo poznato tko je platio članarinu, a tko ne? Mi smo se koristili jednim primjerkom popisa članstva gospođe Polić Vesne, i to smo izričito naglasili. Gospođa Polić je predala dokumentaciju tajništva tek 11.07.99. (dva dana prije datuma 2. inicijative), znači inicijanti su bili u posjedu potpuno iste liste kao i mi. To potvrđuje i činjenica da se u ovoj novoj inicijativi više ne pojavljuju listići sa imenima 44 osobe koje nisu članovi HKZ-e, kao ni onih 11 koji su potpisali dva puta (kao na pr. g. Nuić, koji je jednom svoj potpis stavio na skupnu listu, a onda još predao i posebni listić).

U svom pismu, gđa. Križanić i g. Maslić pišu i slijedeće: «Na kraju se mora izričito naglasiti, da ćemo mi naše demokratsko pravo na sazivanje Izvanredne skupštine, po potrebi sprovesti pravnim putem». I nakon toga što su pročišćavanjem svog prvog zahtjeva sa 179 glasova, indirektno priznali svoj pokušaj manipulacije, oni nama prijetite sudom!!!

Međutim, nikakve prijetnje ne mogu nas prisiliti da akceptiramo nekorektne upise, samo zato da bi inicijanti imali dovoljan broj glasova. Mi smo spremni obje analize pokazati na sudu.

Molimo Vas da članovima HKZ-e pošaljete ovo naše izvješće. Smatramo da je nužno potrebno da ljudi saznaju o stvarima koje se događaju u ova dva gore spomenuta ogranka. Neznamo kako protumačiti ovakve napade i objede, ali kakvi god da su im ciljevi, put kojim se do njih želi doći, niti je ispravan niti će koristiti HKZ-i.

S obzirom na gore spomenutu prijetnju, Nadzorni odbor predao je sporne listiće odvjetniku na uvid i zatražio stručno mišljenje. Kontrola prema dobivenim uputama donjela je slijedeće rezultate:

Analiza predanih lista:

1. Dostavljene liste ponovo nisu originali već kopije, ali nam je priopćeno da možemo dobiti na uvid originale
2. Dostavljena su 122 zahtjeva, od kojih je a) 1 nevažeći glas (ponovno HID kao kolektivni član – potpisnik g. T. Bratoljić) b) 3 nevažeća glasa isključenih (gsp. Smokvina Radovan, gđa. Smokvina Iris i gđa. Polić Vesna) c) 16 listića je bez bez potpisa i/ili adrese.

Kriteriji po kojima su listići kontrolirani:

- Prema informaciji odvjetnika, za ovaj 2. zahtjev, odlučujući je broj članstva na dan kada smo isti zaprimili, a to je 20.07.1999. Na taj dan imali smo 556 članova (obitelji i pojedinaca).
- Ostali kriteriji su ostali isti kao i prošlog puta. Da smo i ovaj puta akceptirali glasove onih ljudi koji nisu uplatili puni iznos članarine, još je jedan dokaz naše tolerancije i spremnosti za kompromise.

Zaključak:

Uvjeti za sazivanje Izvanrednog Sabora HKZ-e nisu ispunjeni. Dostavljena su 102 ispravna zahtjeva, od 111 potrebnih.

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA
Nadzorni odbor

Fotografija: Ivan Ivić

Pastirska poruka katoličkih biskupa Republike Hrvatske povodom izbora za Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora

«... da u Sabor uđu najvrsniji i najdostojniji kandidati»

Dragi vjernici, braćo i sestre!

Pred nama su izbori za Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora. Kao vaši pastiri upućujemo vam za tu prigodu svoju riječ vjere i nade da vas potaknemo na odgovornu zauzetost u ovom trenutku.

Budući da je Hrvatski državni sabor najviše državno zakonodavno tijelo koje utvrđuje zakonske okvire za život cijele državne zajednice i svakog građanina, nadalje je važno da po predstojećim izborima u Zastupnički dom u Sabor uđu ljudi koji po svojoj čestitosti i sposobnosti najbolje mogu odgovoriti i najviše pridonijeti aktualnim potrebama hrvatske države i njezinih građana. O njima, naime, uvelike ovisi opće dobro i budući napredak. Svaki je pak vjernik, kao i svaki građanin, po savjesti dužan skrbiti za opće dobro.

Poslanje Crkve nije političkog ni ekonomskog ni socijalnog reda. Svrha koju joj je Krist odredio religioznog je reda. Ali upravo iz toga religioznog poslanja izvire zadaci, svjetlo i snaga koji mogu poslužiti da se ljudska zajednica izgradi i učvrsti po Božjem zakonu (usp. Gaudium et spes, 42).

U sklopu toga poslanja naša nas pastirska odgovornost potiče pridonositi stabilnosti naše zajedničke države kako bi ona mogla biti čvrst jamac općem dobru svih naših sunarodnjaka i sugrađana.

Svaki građanin koji ima pravo glasa može pridonijeti da u Sabor uđu najvrsniji i najdostojniji kandidati, te s toga sve potičemo da iskoriste svoje pravo glasa u prilog općeg dobra. Drugi vatikanski sabor uči: «Neka se građani sjete da imaju pravo glasa i ujedno dužnost služiti se svojim pravom glasa u korist općega dobra» (Gaudium et spes, 75). Birači se trebaju osposobiti za odgovorno odlučivanje kome će dati svoj glas. Budući da mnogi kandidati koji se predstavljaju na stranačkim listama neće biti dovoljno poznati cijelom biračkom tijelu, potrebno je da birači prouče program stranke i njezino dosadašnje djelovanje. Ne treba posebno upozoravati kako političari osobito u predizborno vrijeme

ne znaju davati velika obećanja iza koji ne stoje ni realne mogućnosti ostvarenja, čak ni stalna volja da se obećano ispuni. Sve to ne smije biti razlog da građanin oduстане od izbora, da se oslo-

Nakon što su u subotu 27. studenoga službeno raspisani izbori za Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora, koji će se održati 3. siječnja 2000., hrvatski biskupi objavili su u Zagrebu u ponedjeljak 29. studenoga 1999. Pastirsku poruku.

bodi odgovornosti za opće dobro. Nakon što se o strankama i kandidatima informira koliko mu je najviše moguće, svatko je dužan glasovati po svojoj savjesti.

Kad je riječ o građanima koji su katolici, oni pri odlučivanju za koga će glasovati trebaju voditi računa i o tome koliko su stranački programi i moralni lik određenoga kandidata na stranačkoj listi u skladu s vjerskim učenjem i moralnim načelima Katoličke Crkve. To ne znači da bismo cijeloj državnoj zajednici nametali katoličke stavove, ali je razumljivo da katolik ne bi smio dati svoj glas onima koji bi u svom programu imali nijekanje i rušenje onih vrijednosti koje su vjernicima svetinja. U prosuđivanju određene stranke ili određenog kandidata vjernik će nastojati razvidjeti koliko se dotični zauzimaju za snošljivost i dialog, za izgradnju pravne i socijalne države, za pravdu u društvu, koliko brige iskazuju obitelji i djeci, nezaposlenima, mladima, siromašnima, starcima, koliko promiču civilizaciju ljubavi i zauzimaju se za čovjekov život od začeća do prirodne smrti.

Da se birači što savjesnije i odgovornije mogu služiti svojim pravom, potrebno je da im političari sebe i svoje stranke što ispravnije predstave. U tome je važno pošti-

vati kulturu dijaloga, izbjegavati nekorektne optužbe i ponižavanja. Tko krivca traži samo na drugoj strani, ne djeluje uvjerljivo. Demokracija traži snošljivo i odgovorno ponašanje s jasnim zakonskim i zakonitim postavkama prema sebi i prema drugima, a ne gleda najprije tko je nešto predložio, nego je li što je predložio dobro, pravno i moralno ispravno, vrijedno i društveno korisno. Pozivamo kandidate da u programima i predizbornim obećanjima budu što otvoreniji, što jasniji i što vjerodostojniji.

Svi koji su odgovorni za organizaciju i provođenje izbora dužni su voditi računa da izbori budu ne samo demokratski nego i tajni i slobodni, u skladu s međunarodnim konvencijama i europskim standardima. U našim je okolnostima nadalje važno da se sve stranke i svi politički djelatnici strogo pridržavaju prihvaćenog izbornog zakona i pravilnika predizborne promidžbe. Birači imaju svoje pravo preko svih sredstava javnog izvješćivanja dobivati objektivne informacije o strankama i kandidatima, a stranke i kandidati imaju pravo na jednake uvjete pravednog predizbornog nadmetanja. Službena povjerenstva i skupine koje nadziru izbore trebaju biti mješovita sastava, s članovima iz različitih stranaka uz nazočnost međunarodnih promatrača, tako da nitko ne bi mogao opravdano prigovoriti pravilnosti i demokratičnosti glasovanja i prebrojavanja glasova. Stanoviti činbenici izvan hrvatskog prostora ne bi smjeli ograničavati izražavanje istinske volje hrvatskih birača.

Mi biskupi posebno upozoravamo svećenike da se ne upuštaju ni u kakvu stranačku djelatnost. Neka potiču vjernike da se odgovorno posluže svojim pravom glasa. Neka ih nipošto ne upućuju za koju bi stranku trebalo glasovati, nego neka narodu u vezi s aktualnim političkim trenutkom tumače katolički socijalni nauk i vjerska načela. Na tim osnovama neka svaki vjernik sam odluči za kakav će se program i za kojega kandidata opredijeliti, kojoj će stranci dati svoj glas.

Na ovogodišnju svetkovinu Božića započinje slavlje Velikog jubileja, 2000. obljetnice kršćanstva. Uzdamo se da uz dužnu pozornost i obzirnost svih sudionika predizborne promidžbe neće biti značajnije poremećeno liturgijsko ozračje predbožićnog i božićnog vremena.

Moleći obilan Božji blagoslov svim građanima Hrvatske kako bi u dobru, plemenitosti, čestitosti i marljivosti provodili siguran i miran život, obdaren duhovnim i materijalnim napretkom, sve vas od srca pozdravljamo.

Vaši biskupi.

Fotografije: Ivan Ivčić

Quo Vadis Zajednico? ili Hrvat protiv Hrvata

Ove DO izlaze sa ogromnim zakašnjenjem. Razlog tom kašnjenju nije nedostatak dobre volje redakcije, nego pomanjkanje financijskih sredstava s jedne strane i okolnosti u kojima se nalazi HKZ s druge strane. Koliko su te okolnosti opravdavajuće, neka dobronamjerni čitatelj prosudi sam na osnovu ove kronologije.

Zgradu HKZ-e potresaju već niz godina poremećaji, koji su od ovogodišnjeg Sabora poprimili takve razmjere da ugrožavaju i same temelje ove već 27 godina stare građevine. Nema sumnje, to znaju već i vrapci na krovu, razdor u HKZ-i poprimio je ove godine kritične razmjere, koji prijete da se ta udruga – koja bez sumnje na osnovu usmjerenja i tradicije ima najviše prava na epitet Udruge svih Hrvata u Švicarskoj – svede na debatni klub od kojih nekoliko desetaka članova. Jedna strana, koja očito ima dobru financijsku podlogu, ponovo je objavila svoje viđenje tog problema u svojim «Malim DO». Ovaj dopis ovdje, nije pokušaj protuodgovora. Članstvo je već dovoljno bombardirano pismenim putem stavovima jedne i druge strane u kojima su izmjenjivane međusobne optužbe. Usprkos toga što ponavljanje ima određeni propagandni učinak, namjerno odustajem od vrednovanja i kvalificiranja postupaka jedne ili druge strane s iskrenom namjerom čim veće objektivnosti. Cilj mi je informirati članstvo u duhu švicarskih vijesti u drugom svjetskom ratu, a to znači bez tendencije današnjeg novinarstva da se po američkom uzoru od informacije napravi «story» sa svrhom komercijalizacije ljudskih osjećaja. U tu svrhu se ograničavam na čistu kronologiju događaja od ovogodišnjeg Sabora do danas. Obzirom na ograničenost prostora, nije moguće spomenuti svaku pojedinost, nego se moram ograničiti na najvažnije, specijalno kad se radi o godišnjem saboru. Svjestan opasnosti kod odabira informacija, jer se i na taj način može manipulirati čitateljem, mogu samo ponoviti moju namjeru da budem što objektivniji.

21.03.99. Godišnji Sabor

Prisutne 94 osobe, od toga sa pravom glasa 89. Kontrola glasačkog prava je na ulazu i potvrđuje se dodjelom glasačkih listića. Dnevni red se prihvaća, a zahtjev za izglasavanje novih pravila HKZ-e odbija, pa se novi izbori održavaju po starim pravilima.

Najveći spor nastaje u svezi s listom kandidata na glasačkim listićima koje je priredio aktualni predsjednik, koji je od Upravnog Odbora bio time zadužen. Dio članova Upravnog odbora, koji ponovo kandidiraju za upravna tijela, protestira, smatrajući da su na listama i neki kandidati za koje se Upravni odbor nije dogovorio, a istovremeno

manjka jedan dogovoreni kandidat. Predsjednik objašnjava da svaki član ima pravo na kandidaturu, a ne samo oni koji su predloženi od Upravnog Odbora, te da se osim toga bez problema glasački listići mogu nadopuniti novim kandidatima. Usprkos tog objašnjenja, dio kandidata povlači svoju kandidaturu, a također i dio izborne komisije ne sudjeluje u daljnjem radu izbora. Kao razlozi se navode manipulacija glasačkim listićima te formalne povrede, kao na pr.: ne pridržavanje dnevnog reda, nekorektno otpuštanje upravnih tijela (otpušteni aklamacijom) te povreda švicarskih zakona u proceduri. (Na ovom mjestu moram zamoliti čitatelja za ispriku, jer se ne mogu suzdržati od osobnog komentara: pročitao sam švicarske zakone u svezi udruga od naprijed prema natrag i obrnuto te konzultirao jednu stručnu knjigu na tu temu, ali nigdje nisam našao nešto u svezi sa zamjerkom dotičnoga.) Daljne izbore vodi gosp. Vlado Boban koji je od Sabora aklamacijom izabran kao dnevni predsjednik. Izbori se provode i završavaju. Od registriranih 89 članova sa pravom glasa za Upravni i Nadzorni odbor glasaju 64 osobe, a za Uredništvo 67 osoba. Sabor se zaključuje.

24.03.99.

Članovi novo izabranog Upravnog odbora traže, nakon neuspješnih telefonskih pokušaja, primopredaju dokumentacije i ostalog materijala od starih dužnosnika pismenim putem, jer se inače radom HKZ-e ne može početi.

21.3. — 09.04.99.

Organizira se Inicijativni odbor za održavanje Izvanrednog sabora.

09.04.99.

Inicijativni odbor za održavanje Izvanrednog Sabora šalje pismo na sve članove u kojem opisuje svoje viđenje o toku izbora, smatrajući ih nelegalnim.

19.04.99.

Upravni odbor ponovo pismenim putem traži primopredaju, na koju se stari dužnosnici ponovo oglašuju. Rad HKZ-e je još uvijek onemogućen.

25.04.99.

Upravni odbor reagira na pismo Inicijativnog odbora od 09.04.99 i šalje na sve članove svoje viđenje događanja na Saboru.

03.05.99.

Jedan član Inicijativnog odbora zahtijeva pismenim putem od starih dužnosnika da moraju zadržati dokumentaciju i bankovnu aktivu.

04.05.99.

Primopredaja manjeg dijela blagajničkih knjiga.

11.05.99.

Upravni odbor šalje preporučena pisma na stare dužnosnike sa zahtjevom primopredaje. Do primopredaje ne dolazi.

21.05.99.

Glavni odbor HKZ-e isključuje iz članstva 35 osoba, koje su navedene kao članovi Inicijativnog odbora. Time je i rad ogranaka Baden-Zürich i Zürich-Winterthur suspendiran, obzirom da se vodstvo ta dva ogranka nalazi među isključenima. Jedan član odmah reagira, objašnjavajući da je njegovo ime došlo na listu Inicijativnog odbora

bez njegovog znanja. Njegovo isključenje se povlači i potvrđuje pismom od 15.06.99.

28.05.99.

Inicijativni odbor uručuje zahtjev za sazivanje Izvanrednog sabora i prilaže listiće sa potpisima pojedinaca koji to podržavaju.

07.06.99.

Na osnovu reagiranja pojedinih isključenih članova, Glavni odbor dolazi do zaključka, da nisu svi, koji su navedeni kao članovi inicijativnog odbora upoznati sa stvarnim razlogom isključenja, naime blokiranje rada HKZ-e uslijed odbijanja primopredaje dokumentacije. Na osnovu toga GO šalje isključenim članovima dopis, kojim potvrđuje isključenje 4 člana zbog odbijanja primopredaje i smatra bezpredmetnim isključenje onih članova, koji se ograde od akcije četvorice.

09.06.99.

Upravni odbor obznanjuje svim članovima analizu zahtjeva Inicijativnog odbora od 28.05.99. Analiza pokazuje da je inicijativu poduprlo 90 važećih potpisa, što je manje od potrebnih 1/5 članstva.

22.06.99.

Upravni odbor dobiva poziv na ročište kod pomirdbenog sudca (Friedensrichter), zbog pojedinačne tužbe jednog člana, te skupne tužbe 17 članova povodom isključenja iz članstva.

05.07.99.

Upravni odbor šalje isključenim članovima poziv na otvoreni razgovor.

11.07.99.

Na otvoreni razgovor odazivaju se svega četvero, a nitko od njih ne želi diskutirati. Dvoje od njih, bivši dužnosnici, predaju konačno svoj dio dokumentacije udruge, a ostali poručuju «vidimo se na sudu».

20.07.99.

Inicijativni odbor uručuje drugi zahtjev za sazivanje izvanrednog sabora i prilaže ispravljenu i nadopunjenu listu potpisa.

02.08.99.

Ročište kod pomirdbenog sudca povodom individualne tužbe. Obzirom da se u tužbi poriče veza sa Inicijativnim odborom, predstavnici HKZ-e izjavljuju da je u tom slučaju njegovo isključenje iz članstva bezpredmetno. Time je spor riješen.

02.08.99.

Ročište kod pomirdbenog sudca u svezi skupne tužbe 17 članova. Kompromisnu ponudu HKZ-e kojom se nudi povlačenje isključenja svih osim četvorice, a za koje se nudi suspenzija do novog sabora, gdje bi članstvo odlučilo o isključenju, predstavnici druge strane ne prihvaćaju. Oni traže bezuvjetno povlačenje isključenja za sve. Nakon duge rasprave predstavnici HKZ-e pristaju na povlačenje isključenja svih, uz uvjet da to bude odobreno od Glavnog odbora kada se njegovi članovi vrate sa godišnjeg odmora.

06.08.99.

Primopredaja gotovo kompletnog ostatka dokumentacije.

26.08.99.

HKZ javlja pomirdbenom sudcu, da glavni odbor ostaje pri svom prvom kompromisnom prijedlogu i ne prihvaća poništenje isključenja četvorice članova.

02.09.99.

Tužba četvero isključenih protiv predsjednika i dopredsjednice HKZ-e zbog klevete i povrede časti, sa zahtjevom kazne i nadoknade troškova.

02.09.99.

Tužba četvero isključenih protiv HKZ-e zbog klevete i povrede časti, sa zahtjevom zabrane ponavljanja uvredljivih izjava.

15.09.99.

Glavni odbor provodi u djelo ponuđeni kompromis i poništava odluku o isključenju svih članova sa izuzećem četvorke.

23.09.99.

Na ročištu kod pomirbenog sudca povodom tužbe protiv predsjednika i dopredsjednice ne dolazi do pomirenja između advokata dviju stranaka. Pomirbeni sudac pokušava pod svaku cijenu spriječiti sudski proces i predlaže da stranke još jednom promisle do slijedećeg termina 31.10.1999.

29.09.99.

Odvjetnik četvorice otkazuje pomirenje u svezi tužbe protiv predsjednika i dopredsjednice. Prema tome ne dolazi do novog ročišta kod pomirbenog sudca.

01.10.99.

Zahtjev Inicijativnog odbora za sazivanje izvanrednog sabora analiziran je po uputama odvjetnika specijaliziranog za pravo udruga. Inicijativu podržavaju 102 važeća potpisa, potrebna 1/5 članstva opet nije postignuta.

04.11.99.

Obavijest da je tužba četvorice protiv predsjednika i dopredsjednice proslijeđena na sud. Prema tome slijedi sudski proces koji prema izjavi odvjetnika traje u pravilu 2—4 godine.

16.11.99.

Na ročištu kod pomirbenog sudca povodom tužbe četvorice protiv HKZ-e ne dolazi do pomirenja. Glavni Odbor ne može prihvatiti ulativne zahtjeve, kojima se traži da povuče sve izjave u svezi četvorice, iako oni određene radnje u tužbi priznaju, ali tvrde da nisu to poduzeli svi četvero.

01.12.99.

Obavijest da je tužba 17 članova zbog isključenja iz članstva proslijeđena na sud (iako je za sve, osim za troje iz te grupe, isključenje poništeno). Prema tome slijedi sudski proces.

Kao što se iz ove kronologije vidi, HKZ je suočena sa lavinom sudskih procesa. Tko će biti dobitnik, a tko gubitnik? Smatram da još uvijek nismo naučili pouku zemlje u kojoj živimo i koja ima vrlo dugu demokratsku tradiciju: Švicarci su prije svega pragmatičan narod koji uvijek stavlja na vagu ulog i korist, te je prema tome spreman na kompromis. Podsjećam da su švicarske banke platile ogromne novce Židovskom Svjetskom Kongresu, ocijenivši da im je to jeftinije nego poslovni gubici radi bojkota u slučaju parničenja. Spremnost na kompromis je očito osebina, koju ne posjedujemo ni u rudimentarnom obliku, zato nam je s druge strane spremnost da beskonačno diskutiramo i svađamo se o formalnostima, vrlo jaka strana. Koji put imam dojam da se igramo demokracije.

Bez obzira tko dobije proces (kad on završi nitko više neće ni znati zašto se vodio), uvijek ima jedan siguran gubitnik, a to je HKZ.

Quo Vadis HKZ-o ?

Osvin Gaupp

Nikad zadovoljan

Kao delegirani predstavnik GO (svi članovi odsutni zbog godišnjih odmora) bio sam sudionik rasprave kod pomirbenog sudca (Friedensrichter) u slučaju «gosp. Nuić protiv HKZ-e», pa se osjećam ponukanim reagirati na njegov dopis u «Malim društvenim obavijestima» pod naslovom «Štovane gospode i gospodo!». Poznam g. Nuića već duže vrijeme, ne osobno, nego po njegovom dugogodišnjem djelovanju u HKZi zbog kojega sam ga cijenio i poštivao. Zato me čudi i iznenađuje njegovo reagiranje koje ne želim dalje komentirati. Ograničavam se samo na slijedeće činjenice:

a) Citirajući i pozivajući se na čl. 12 pravila HKZe g. Nuić očito aludira na činjenicu da je bio isključen od GO, a da ga prije toga Odbor ogranka nije suspendirao, kako to piše u dotičnom čl. 12. Pri tome g. Nuić zaboravlja činjenicu da je direktno izjavio, citat: «Ne pripadam ni jednom ogranku, nego Središnjici». Da li je prema tome g. Nuić nepovrediv i neisključiv, jer ga jednostavno niti jedan ogranak ne može suspendirati? (Time naravno ne impliciram da je postojao opravdan razlog za njegovo isključenje).

b) Rasprava kod pomirbenog sudca (Friedensrichter) nije parnica, jer se ne provodi nikakav dokazni postupak, a pomirbeni sudac ne mora nužno biti pravnik. Njegova funkcija ograničava se na pomirenje zavedenih strana sa svrhom rasterećenja sudova, a čak nije poznata niti u svim kantonima. Prema tome HKZ nije izgubila nikakvu parnicu. GO je na osnovu izjave g. Nuića u tužbi, citat: «Es war keine Rede von einem Initiativausschluss», došao do zaključka da je g. Nuić stavljen na listu Inicijativnog odbora bez njegovog znanja i prema tome da njegovo isključenje počiva na nesporazumu. To je bilo izjavljeno i kod pomirbenog sudca.

Zbog točne informacije članovima HKZ-e, ci-

tiram a) čl. 1 odluke pomirbenog sudca (čl. 2 – 5 govore o odustajanju g. Nuića od nadoknade štete i preuzimanju troškova rasprave od HKZ-e), te b) zapisnik koji je pisan u toku rasprave:

a) «1. Die Vertreter des Beklagten widerrufen den Ausschluss des Klägers aus dem Kroatischen Kulturverein und ziehen somit das Schreiben vom 21.05.99 zurück. Im weiteren entschuldigen sie sich beim Kläger für das Missverständnis und verpflichten sich, allen Empfängern welche das Schreiben vom 21.05.99 erhalten haben, schriftlich Mitteilung zu erstatten.»

b) Zapisnik sa rasprave:

Zürich, 02.08.1999

Sudac traži osobne podatke od g. Nuića.

Sudac: Misli da ne mora čitati tužbu, jer nam je dostavljena. Pitanje g. Nuiću ima li što dodati.

Nuić: Ne, ali ukratko navodi svoje razloge prema dokumentima koje je od nas dobio i nama poslao, t.j. ponavlja napisano u tužbi navedeno pod točkom B. Traži da mu se pokaže prijedlog ogranka Baden-Zürich o njegovom isključenju. On je tražio komunikaciju preko posrednika, ali nije dobio nikakav pozitivan odgovor.

Gaupp O.: Istina, bilo je komunikacije preko gosp. B. S obzirom da je g. Nuić izjavio da je bez njegovog znanja i odobrenja stavljen na listu inicijativnog komiteta za izvanredni sabor, njegovo je isključenje bespredmetno. U tom smislu je neoficijelno predložen tekst pisma za povratak u članstvo, koji je g. Nuić, prema izjavi gosp. B., akceptirao. Nažalost se prije ove rasprave nije moglo reagirati, zbog odsutnosti većine članova GO (god.odmori). Taj isti prijedlog, sada preveden na njemački, ponavljamo ovdje i očekujemo time brzo okončanje rasprave (predaje pismo gosp. Nuiću i sudcu).

Nuić: protestira zbog teksta i ne želi pismo akceptirati u toj formi.

Sudac: Was ist nicht berücksichtigt, Hr. Nuić?

Nuić: Die Vorgeschichte im Brief will ich nicht haben.

Gaupp O.: začuden je, jer je identičan tekst već akceptirao.

Sudac: Es gilt die Klage möglichst zu beseitigen. Im Grundsatz eins – der Ausschluss wird widerrufen, im Grundsatz zwei – auf Textänderung zu beharren bringt nichts. Sie brauchen auch gar keinen Brief zu bekommen (od udruge), Sie bekommen die Verfügung schriftlich. In der Verfügung wird stehen, es war ein Missverständnis.

Nuić: O.K. to mu je dovoljno. Zahtijeva da se obavijest o povratku u članstvo pošalje na iste adrese kao i obavijest o isključenju. Troškove «Friedensrichter-a» ne želi snositi, ali odustaje od 1'000.– Fr. odštete.

Gaupp O.: protestira zbog troškova. Mi smo bili zavedeni spletkama i zašto da sada snosimo troškove.

Sudac: Tu nema drugog izlaza, jer je to zakonom utvrđeno.

Kukalj potvrđuje sudčevu izjavu i smatra da to moramo akceptirati.

Gaupp D.: S kojim troškovima moramo računati?

Sudac: Po prilici 250.– CHF.

Gaupp O.: traži da se u izvještaju sudca upiše slijedeća rečenica: «..Hr. Nuić anerkennt, dass der Hauptausschluss, bei seinem Entscheid über den Ausschluss von Hrn. Nuić aus dem Verein, von keinen unlauteren Absichten geleitet wurde».

Sudac: To nije potrebno.

Gaupp O.: Kako onda da formuliramo pismo objašnjenja?

Sudac: Sie können schreiben was Sie wollen, z.B. auf «Missverständnis» aufbauen.

Nuić: Ne morate nikakvo pismo pisati, samo kopirati «Verfuegung» i poslati, inače opet slijedi «Klage».

Osvin Gaupp

*Es ist schon so:
Die Fragen sind es,
aus denen das,
was bleibt, entsteht.*

*Ipak je to tako:
Pitanja su ta,
iz kojih nastaje ono,
što ostaje.*

*Denk' an die Frage
deines Kindes:
Was tut der Wind,
wenn er nicht weht?*

*Misli na pitanje
djeteta svog:
A što radi vjetar
kad prestane puhati?*

Erich Kästner (prijevod Branimir Souček)

«Zamisli, rat je, ali nitko ne ide u nj!», glasila je popularna krilatica «antiratne generacije» 1968., koja je unatoč svojim proklamacijama zapravo vodila rat protiv t.zv. establishmenta.

Danas, nekoliko dana nakon nastupa *mira* na Kosovu, gornja izreka dala bi se ova-ko parafrazirati: «Zamisli, rat je, i svima je sve jasno!» Jer u zadnje vrijeme u Europi sve vrvi od bezbrojnih «balkanskih stručnjaka» i «poznavalaca stanja». Po-put gljiva u šumi nakon obilne kiše!

Ovaj prikaz ne želi se takmičiti s njima. On nema ni namjeru dati trenutnu sliku stanja ili anamnezu političke groznice u natezanju oko protektorata na Kosovu a posebno ne oko njegove sutrašnjice. Pi-sac želi pokušati skicirati nekoliko mogućih prilaza kosovskoj tragediji.

Odgovor na pitanje stilizirano u duhu nenadmašivih Kästnerovih stihova, koji bi otprilike glasilo «A što radi rat kad oružje miruje?», je zapravo vrlo jednostavan: On se nastavlja u drugom obliku. Tako barem tvrde marksisti, koji obrću tezu Clause-witza o «ratu kao nastavku politike dru-gim sredstvima» i kažu: «Ako je rat na-stavak politike drugim sredstvima, tada je i mir samo nastavak borbe drugim sredstvima» (sovjetski maršal B.M. Sapošnikov) ili «Politika je rat bez prolje-vanja krvi, rat je krvava politika» (Mao Ce Tung).

Time bi bio opisan i socijalističko-ruski prilaz kosovskoj problematici, koji je – sad je očito! – bio akordiran s beogradskim režimom: Lenjinizam je stvorio po-jam «pravednog, socijalističko-komuni-stičkog oslobodilačkog rata» i «nepra-vednog, imperijalističkog rata», pa je na jednoj strani razumljivo da Rusi iza leđa NATO-u, s kojim su se «rame uz rame borili za mir na Kosovu», prijevremeno upute svoje postrojbe i svim silama traže «ruski sektor», dok ruski parla-ment donosi zaključke, kojima se op-tužuje NATO za «barbarsku agresiju na SRJ» i traži dizanje optužbe radi ratnih zločina protiv glavnog tajnika sjeveroat-lanskog saveza Solane! Ruski medvjed ne vidi ni milijunski albanski zbjeg, ni masovne grobnice – nama poznate još od onih stravičnih godina nakon «Blaj-burga» –; na to oko on je već odavno sli-jep, što potvrđuju Berlin 1953, Budim-pešta 1956, Prag 1968, Afganistan, Čečenija ...! Ruski izum zvan «miroljubi-va koegzistencija» je za Moskvu i danas samo nužno zlo, koje se sad «prodaje»

Više prilaza kosovskoj problematici

Iz sjemena zla plod dobra?

Je li Hrvatska izgubila svoj dio «Kosovske bitke»

za financijske ustupke zapada.

Srpski vid nam je – nažalost – najpoznati-ji: Od Dušanovog zakonika, koji je među Srbima zasadio mržnju prema stranom, nesrpskom, preko upornog rada Srpske pravoslavne crkve na pret-varanju Kosovske bitke u pogubni mit, Vukovog «Srbi, svi i svuda!», Garašani-novog «Načertanija», Nikole Pašića, «od Jevreja oslobođene Srbije», četništva, partizanstva i «Bleiburga» do «Ace» Rankovića, UDBE, «Memoranduma SANU», «jogurt-revolucije», «Slobe», Adžića, Karadžića, Mladića, Šljivančani-na, Arkana ... i krvavog nepredvidivog traga od Slovenije, preko Hrvatske i Vu-kovara, Bosne i Hercegovine i Srebreni-ce do masovnih grobnica na Kosovu!

Srpska pravoslavna crkva je kao u pr-vom redu nacionalna institucija odigrala ključnu ulogu kod utemeljenja i uzgoja srpskog nacionalizma i šovinizma. Ali i u upornom širenju srpstva tijekom stol-jeća; sjetimo se samo kako je ta svojev-rsna politička stranka od svih Vlaha (Habzburzi su prava «Krajišnika») uredili putem Statuta vallachorum, a ne ser-borum!) i pripadnika drugih nesrpskih narodnih skupina stvarala Srbe. Podsjet-imo i na njenu ulogu u etničkom čišćenju Srbije u Drugom svjetskom ratu – jedan pogled na etnički zemljovid bivše Jugoslavije iz 1981. govori za sebe: Samo je uža Srbija upadljivo «jed-nobojna». Pravoslavna crkva je i sad, u raspadu «radničkog raja», u više na-vrata pokazala svoje pravo lice; samo tri primjera:

- Zapaljena katolička crkva u Dalju još nije ni dogorila, a srpski episkop je već na zgarištu «polagao» kamen temeljac pravoslavne prvololnice!
- Sinod crkve je tek tjedan dana nakon kapitulacije Srbije pred NATO-vim bombama zatražio «nove za naciju i svet prihvatljive leadere». Zar «Sveti sinod» već prije nije morao uvidjeti da «ta poli-tika ne vodi u budućnost»?
- Srpski Patrijarh Pavle, dakle prvi čovjek crkve, prebacio je svoje «sedište» privremeno u Peć, da bi se (prema švi-carskom teletextu) «zlagao kod K-Fora za sigurnost svih na Kosovu živućih lju-di». Zašto se nije preselio već prije, te založio za iste ciljeve kod Slobodana Miloševića?

(Istini za volju, valja navesti primjer kaluđera Save iz Dečana, o kojem je izvje-stila francuska televizija: On je u mana-stiru najprije dao utočište većoj skupini Albanaca, a zatim Srba, štiteći živote lju-

di, a ne pripadnika određenih naroda!) Zapad, EU, NATO, ali i drugi postali su samo žeteoci onog, što su djelomično i sami zasijali, ali još više «zaliježali» str-pljivo čekajući da iz sjemena zla izraste plod dobra! Nomen est omen («ime je znak»), postulirali su stari Latini. To isti-na ni u kojem slučaju ne vrijedi za Slo-bodana (!) Miloševića, ali tim više za odiozni Balkan!

Njegovo «rođenje» 1809. Je prava uver-tira u tragičnu operu Wagnerijanskih razmjera. Ovdje nema mjesta za sustav-no dokazivanje apsurdnosti tog navod-nog «poluotoka», što ga «iz želje da na jugoistoku kontinenta stvori analogno Pirinejskom i Apeninskom novi poluo-tok» izmisli njemački znanstvenik Johan August Zeune. Time je položen «kamen spoticanja» bez presedana u povijesti starog kontinenta. Zlosretni Balkan imao je velikog udjela, i još ga ima, u nesrećama i stradanjima ljudi na tim geografskim širinama i duljinama. Smi-ješno – ali i tragično – zvuči podatak, da je Zeune bio ne samo geograf, nego i učitelj slijepih (on je osnivač prvog od-gojnog zavoda za slijepe u Njemačkoj!) «Istočni grijeh» zapadnih demokracija nije toliko početno bezuvjetno zastupao očuvanje SFRJ, koliko potpuno nepozna-vanje Kosovskog mita i kašnivo naivni pristup «Zmaju s Gazimestana», koji je odlučio ući u historiju pa makar po cije-nu više stotina tisuća ljudskih života! Politikom već tridesetih godina na primjeru Hitlera sasvim propalog appea-sement-a prema «Slobinom» režimu za-pad je sve više propadao u Balkanski glib. Godine su bile potrebne da se sh-vati čaršijsko nadmudrivanje, podme-tanje i kršenje vlastitih riječi – tek nakon početka bombardiranja SRJ zapad je ot-voreno prozvao Miloševića lažljivcem i prevrtljivcem, a u den Haagu je konačno podignuta optužnica protiv ratnog zloči-nca broj jedan na tlu bivše Jugoslavije!

Kao hrvatski novinar i publicist uvijek nanovo sam pitan «da li će se ta trage-dija svesti na neki zajednički naziv-nik?». Držim da najkraći odgovor, koji je nama Hrvatima bez duljeg komentara dostatan, glasi: «Srbi nikada nisu htjeli biti isti, nego istiji!» Tako se i ponašala većina njih u svim «uniformama», koje su bez većih problema oblačili – kao ro-jalisti, komunisti, nacionalisti ... kao čet-nici, partizani, pripadnici «JNA» i «JA» ... Oni su vječni pobjednici; u stvarnim i u Pirovim pobjedama, ali i u najvećim kataklizmama!

A hrvatski pristup Kosovskoj problematiki? On je moguć samo na pozadini hrvatskog odnosa i iskustava sa srpskim nacionalizmom, pa se moramo prisjetiti – ma kako to moglo biti bolno! – milijunih putokaza hrvatske politike izlaženja u susret i popuštanja «Prusima Balkana». Na pr. Križanića, Gaja i Štrossmayera, Trumbića i Supila, Krležu, Šubašića, Broza, Bakarića i Šuvara; od sveslavenstva preko jugoslavenstva, kojeg su Hrvati izmislili i pokušali ostvariti – primjerice osnutkom KPJ, nadprosječnim udjelom u partizanskim postrojbama, osnivanjem «Jugoslavenskih» institucija, akademija i izdavačkih poduzeća itd. – do «bratstva i jedinstva» plaćenog najvećim dijelom hrvatskim i slovenskim sredstvima, ali i životima.

Uzalud imasmo Gospodnetića, Boškovića, Gundulića, Radića, Gotovca, Meštrovića, Trninu, Generalića, ... «Zasluge» gore navedenih kasiraoše Srbi i «Jugosloveni», zasluge drugih raspilnuše se u našem nehatu, a «uspjehe» Trenkovi pandura, Pavelića, Francečića, Broza objesiše nam o vrat i njima nas neprekidno do danas «mjere».

Hrvati su uvijek bili najbolji «Jugoslaveni». U predgovoru još donedavno slavljene knjige Darka Hudelista «Kosovo. Bitka bez iluzija», izdavač – «Centar za informacije i publicitet, Zagreb» – nam 1989 poručuje: «Nacionalizmi bilo koje boje, neće uspjeti srušiti Titovu Jugoslaviju, za koju se opredijelila naša socijalistička federativna samoupravna zajednica ravnopravnih naroda i narodnosti, ma s koje strane atakirali – poruka je to svih građana naše zemlje.» Kosovo se dalje naziva «najneutralgijčnijim područjem naše federativne zajednice». Svaki komentar je suvišan!

No ono, što najviše iznenađuje – a i zaprepasćuje – je činjenica duge šutnje službene Hrvatske o Kosovu. Neshvatljivo je da hrvatska politika nije iskoristila Slobin križarski rat protiv susjeda za razjašnjenje nesporazuma o Hrvatskoj, za rasvjetljavanje «crnih legendi» o nama kao «reakcionarnom» narodu i sl. Nije samo Milošević lažov; u istoj ili sličnoj mjeri su to bili i Dedijer, Đilas, Basta, Plenča & co.. Što je Hrvatska trebala i morala učiniti? Prihvatiti primjerice «Jasenovac» onakav, kakav je bio – logor

smrti bez pretjerivanja, jer svaka pojedina žrtva je dostatna, nije potrebno njihov broj monstruzno povećavati. Priznati da je Pavelić zlorabio legitimnu želju Hrvata za slobodom, kao što je to učinio i Broz, a ne «držati se Tita kao pijan plota» i «miriti mrtve». Ne negirati ustaške zločine, ali vjerodostojno ukazati na daleko veće druge strane.

Milošević je doveo Srbiju (i SR Jugoslaviju) u nezavidno stanje – Kosovo ga je stiglo! Hrvatska je trebala profitirati od toga. Nastavlja li se hrvatska tradicija nesposobnih političara u ključnim situacijama i prelomnim vremenima? Zar onda nije logično postaviti pitanje: Je li hrvatska politika izgubila svoj dio «Kosovske bitke»? Pitanja su ta, iz kojih nastaje ono, što ostaje!

Branimir Souček

Autor je diplomirani ekonom i dugogodišnji urednik više austrijskih dnevnika i tjednika, dopisnik hrvatskih medija iz Austrije u razdoblju od agresije na Hrvatsku do iza «Oluje», danas slobodni novinar i publicist.

Ostao je uzak put

Tek je rano poslijepodne, a nad nas se nadvio gusti oblak. Očekivao se vrući ljetni dan, ali od ljeta ništa. Temperatura nas vodi u ranu, tmurnu i prohladnu jesen. Čovjek pati zbog niskog rasta, dok prolazi uskim puteljkom obaslanim žbunjem. Žbunje ga nadvisuje, a vijugavi puteljak ne otvara vidik naprijed. Svaki zavoj izaziva novo iznenađenje. a pružene grane prijete udarcem u lice. Posjeći žbunje, izravnati zavoje, uzeti malo vremena, otvorilo bi široke vidike, ali ...!?

Donedavno smo se mi Hrvati trudili, čistili i gradili puteve budućnosti, uspjeli smo i kuću sagraditi. Danas u našoj kući ne nalazimo zajedničkog jezika. Željeli smo demokraciju, za njom čeznuli, pod teškom crvenom cizmom. O njoj sanjali i na kraju ju dočekali. Postala je zbilja našeg života. Došla je uz mnoge žrtve, a mi ju nesprenim primismo. Čak nam je postala kamen spoticanja. Postala je teret zajedništva, suodgovornosti, snošljivosti i svakog pozitivnog pomaka. Iz sagrađene kuće svatko čupa po jednu ciglu i ne vidi da razgrađuje. Naprotiv, misli da čini dobro u svojoj uskostrukosti, nerazboritosti, silnoj sebičnosti i međuljudskoj netrpeljivosti. Kritiziranje svega i svakoga je postalo profesijom. U demokraciji se ne snalazimo, jer nam prevelika šikara zatvara vidike, a u dušu se uvukao anarhizam. Slika domovine se ne minovno odražava i među Hrvatima u inozemstvu. Jednom rječju i Hrvat je Hrvatu postao teretom!?

Trebamo predsjednika, ali ne izabranog,

trebamo zastupnika, ali ne izabranog, u našem slučaju trebamo udrugu i njeno vodstvo, ali ne one koje članstvo demokratski bira. Koga? Ako ne Hrvata?

Proklamiranu i prihvaćenu pomirbu Hrvata podržavamo, ali nikome ne opraštamo. U ovakvom razmišljanju naša se duša razdi-re, ne nalazi mira, te u svemu, makar i pozitivnom, pronalazi i nalazi samo negativno, jer se ne uklapa u uskostruknu viziju, viziju bez obrisa. Svatko od nas, trebao bi poput glumca, dok uči ulogu, stati pred zrcalo i ozbiljno pogledati sebe, ne samo izvana, nego iznutra. Prepoznati sebe u ulozi kritičara ili kritizera.

Današnja tehnika nam iz dana u dan pokazuje kako se s malo sredstava, u izuzetno kratkom vremenu ruše zgrade u čiju gradnju je uloženo mnogo sredstava i još više vremena. Nažalost, nije nam pokazala suprotno, ali nam je ostavila da razumom to utvrdimo. Kroz ovo razmišljanje doživljavam i nevoljno proživljavam događanja u i oko HKZ-e u Švicarskoj. Govorim o HKZ-i i kroz njeno zrcalo gledam opće zajedništvo Hrvata u Švicarskoj. Govorim o zajednici, jer me uz nju vežu godine života i rada u Švicarskoj. Njen trnovit, ali nadasve uspješan hod, njena zbilja potamjelog vidika. Nisam pesimista, ali mi se čini da nas često puta vodi srce, koje nekoliko koraka korača ispred razuma. Trenutak je za poziv i opomenu svima, kojima je imalo stalo do Zajednice. Ne samo Zajednice kao takove, nego iskrenog zajedništva. Ovo je i poziv radi naših časni i nadasve cijenjenih počasni članova, koji su se i prihvatili članstva, jer su u HKZ vidjeli nešto uzvišeno u nacionalnom i kulturnom postojanju. Osni-

vači Zajednice imali su uzvišene ciljeve. Zato su najčešće ostali skromni i anonimni. Njima je, pod ovim podnebljem, HKZ-a bila Hrvatska u malom. Njeno ime je bio komad zemlje sliven iz svih krajeva. Njih je to ime privlačilo neviđenom moći i ništa ih od nje ga nije moglo otrgnuti. Biti u Zajednici, a ne imati Zajednicu bio je njihov slogan. Ne-sebično su radili za Zajednicu i u datom trenutku odlazili na zaslužan odmor, tiho i nečujno, kao što su u nju i došli, a Zajednicu bez zavisti i zlobe prepuštali novim i svježim snagama.

Karijeristima kultura nikada nije bila plodna. Za kulturu se živi, njoj se daruje zdravi um. Takovu smo Hrvatsku kulturnu zajednicu godinama poznavali u Švicarskoj. No, vremena se mijenjaju i shvaćanje bitka HKZ-a. Nastupilo je vrijeme imati HKZ-u, a ne živjeti za Zajednicu i zajedništvo. Nestala je smirenost i radinost, a demokratska dostignuća izdašno se zlorabe. U HKZ-i raste trnje, iz kojeg uz malo dobre volje, kulturnog duha i tolerancije mogu procvati divne ruže, od čije ljepote možemo imati samo koristi. Na ovo nas pozivaju divne uspomene djelovanja HKZ-e u 70-im i 80-im godinama. Radinost, kulturno nadmetanje, smisao za zajedništvo i međuljudsku toleranciju očekuju od nas i naši počasni članovi. Napokon, nije HKZ-a samo radi nas, nego i radi generacija iza nas, koje će nam biti zahvalne ili nas osuđivati. Je li nam to svejedno? Dopuslimo li da žbunje nesmetano raste zatvorit će i ono malo uskog puta kojim želimo ući u treće tisućljeće.

Drago Mišić

(jedan od osnivača HKZ-e 1971.godine)

Predsjednik Hrvatskoga državnoga sabora i obnašatelj dužnosti privremenog predsjednika Republike Hrvatske akademik Vlatko Pavletić na Mirogoju se oprostio od dr. Franje Tuđmana.

Tužni zbore, tko u ovome trenutku, na ovome mjestu, u cijeloj Hrvatskoj i diljem svijeta gdje žive Hrvati može bez utonulosti u duboku tugu prihvatiti tvrdnu, i nemilosrdnu činjenicu smrti čovjeka koji je svojim životom i djelom obilježio završetak stoljeća nezamjenjivim doprinosom oslobođenju hrvatskog naroda i utemeljenju hrvatske države.

A došlo je sve to zapravo tako naglo, da je u zrcalu našeg unutarnjeg pogleda još uvijek fiksiran njegov neponovljiv uspravan lik, njegov žustar hod, kojim je odmicao pratiteljima baš kako je i svojim promišljanjima i nezadovoljstvom s postojećim bivao ispred nerijetko zbunjene okoline. Vratio se iz Rima dr. Tuđman skriveno umoran, ali vidljivo ponosan na izložbenu rekapitulaciju svega čime je potvrđen hrvatski identitet stariji od minuloga tisućljeća. Bila je to kruna svega njegova nastojanja da se usred današnjih zamagljivanja realnosti različitim globalnim teorijama i projektima osvijetli i svijetu predoči što je jedan mali narod sposoban stvoriti, utvrđujući i potvrđujući afirmirajući i obogaćujući svoj identitet usprkos svim povijesnim nedaćama, pod neprestanim pritiscima neusporedivo jačih hegemoni.

Vratio se dr. Tuđman, iz Rima sa svoga posljednjeg putovanja, vidljivo iscrpljen, ali (uvjeren sam) nevidljivo sretan, jer inače ne bi podnio sve jače i jače boli i ne bi ih tako sebi zatajno potiskivao čak i onda kad je mogao, kad je nesumnjivo morao izbjeci napor svog posljednjeg uspona na Medvedgrad da položi vijenac na Oltar domovine.

Uvijek na sve spreman i za sve sposoban, dr. Tuđman nije bio spreman na uzmak ni u tom času početka svoga kraja, napadnut iznutra podmu-
kлом bolešću kojoj više nije bilo lijeka. **Eto, to je dr. Franjo Tuđman!**

Čovjek koji se nikad nije predavao, koji se borio do posljednjeg časa, začuđujući liječnike kao neosporni medicinski fenomen i nadahnjujući svojim primjerom i posmrtno sve kojima jest, i kojima će još više biti na srcu i savjesti da čuvaju i sačuvaju ono najvrednije što ostavlja kao baštinu nasljednicima – samostalnu demokratsku upravnu Hrvatsku.

Tuđmanova svestranost i radoznalost, sposobnost da začas pronikne bit problema oduševljavala je ali ponekad i plašila njegove sugovornike, kojima je bilo najlakše odobravati mu kad se već nisu mogli namah s punim razumijevanjem priključivati njegovim preokupacijama u rasponu od povijesti do sporta, od politike i gospodarstva, filozofije i kulture do civilizacijskih vjekovnih dilema između sukoba i dijaloga.

Eto, takav bijaše dr. Franjo Tuđman! (...)

Čovječanstvo i čovječnost

Filozofska lektira razvila je u njemu sklonost udublivanju u povijest ne samo kao u kronologiju ili interpretaciju činjenica, nego i kao tajnu u kojoj bi se moralo otkriti nešto više od slijeda događaja, u stvari bit života čovjeka, smisao beskonačne štafete naraštaja kojom se održava i neprestano brojčano povećava čovječanstvo, a da se usprkos svemu sve vidljivije gubi čovječnost. Imajući sve to u vidu, znajući dr. Franju Tuđmana s ove njegove, prave, a nekima nedovoljno poznate ili čak skrivene strane, lako ćemo pogoditi što je mogao sadržavati zametak njegova političkog programa. U njemu se u najsušetijem obliku dr. Tuđman zalagao za dosljedan demokratski preobražaj društva na načelima političkog pluralizma i građanskih prava, socijalnotržišnog gospodarstva, privatnog poduzetništva; za njegovanje i razvitak svih pozitivnih kulturnih i političkih tradicija hrvatskoga naroda od starčevićanstva i radićevskog općečovječanskog republikanizma do hrvatske lijevice, za povezivanje s Europom i svijetom, posebno s brojnim hrvatskim iseljeništvom, a protiv svake nacionalne isključivosti; za društvo slobode i pravde, morala i rada, osobne sreće i blagostanja ljudi i naroda. Jer, samo nesputani potpuno slobodni nezavisni suvereni i ravnopravni narodi, kao i građani unutar pojedinih zemalja, mogu pridonijeti svestranom razvitku svih fizičkih i duhovnih sila, povećanju materijalnih bogatstava, osebnosti i raznolikosti trajnih kulturnih vrednota ljudske civilizacije i većoj harmoniji u životu čovječanstva.

Akademik Vlatko Pavletić na oproštaju od Ovo je trenutak utonulost svuda gdje žive Hrvati

atskog predsjednika i duboku tugu

Na stečevinama bogate djelatvorene baštine, kao državnika i političkoga vizionara, dr. Tuđman je izrastao kao ličnost do takvih razmjera, da mu više nitko u predviđivoj bliskoj budućnosti neće biti ravan. Danas je teško zamisliti da bi i jedna utjecajnija stranka mogla deklarirati druge bitne i drukčije osnovne ciljeve bez obzira koliko u tome bilo iskrenosti i mogućnosti da ih se ostvari.

To su potvrdile i izjave stranačkih čelnika u povodu njegove smrti, to posvjedočuju riječi mnogih svjetskih državnika, kao i neposredne spontano izgovorene rečenice pred kamerama bezbroja ljudi iz puka za koje je Tuđman mnogo više od predsjednika stranke i države, jer on je, uistinu za njih, kao i za sve nas tvorac vječne Hrvatske. **Takav, za sve, bijaše dr. Franjo Tuđman U razdoblju već sada zvanom TUĐMANOVA ERA.**

Povijest i ličnost

Bio je izvanredno sposoban političar, pregovarač kojem se bilo teško suprotstaviti i kojega je bilo nemoguće nadlukaviti, ali i oni koji ga u njegovoj politici nisu slijedili priznaju mu danas status velikana na kojeg je nemoguće ne pozivati se. Kao tema budućih studija dr. Tuđman će ponovno aktualizirati vječnu, nerazriješenu problematiku uloge velikih ličnosti u povijesti i udio njihovih odluka u sudbini čitavih naroda. Tuđmanov prijatelj i favorit među piscima, Krleža je o tome napisao: *«Dok nauka sprema i proširuje iskustvo, umjetnost ga osvijetljuje i kondenzira, a politika treba da ga pretvara u djelo i da ostvarujući daljnji ljudski uspon oplemenjuje čovječju stvarnost.»*

Dr. Franjo Tuđman je u sebi sjedinjavao sve ono što i Krleža pripisuje znanstvenom vervu, a da ga je umjetnost riječi uvijek privlačila svjedoče i one hrpe knjiga koje je pročitao, ne odrekavši se te potrebe i užitka ni u zatvoru, gdje je čitao odabrana beletristička djela i citatima iz njih u svojim zatvorskim zapisima potvrđivao da je i na taj način obogaćivao svoje iskustvo o ljudima i životu. Što se pak tiče njegove političke intuitivne usmjerenosti na rješavanje, a ne samo razmatranje konkretnih nacionalnih, društvenih i gospodarskih pitanja, sklon sam prihvatiti decidiranu Krležinu tvrdnju da je politički genij ravnog rjeđi od umjetničkog, jer *«vidimo u kulturnoj historiji čitave nizove civilizacija s izvanrednim umjetničkim i filozofskim sposobnostima, bez ikakve političke nadarenosti, u plemenitom ljudskom smislu»*.

Put dr. Franje Tuđmana obilježen je upravo znakovitim orijentirima koji su ga doveli na

čelo stranke i države, i koji su ga spasili od lutanja i stranputica, omogućivši mu da izvede narod svoj na pravi put nakon toliko potraćenih godina na povijesnim bespućima. Bez obzira na sve prigovore, koje bi mogli iznositi budući biografi o nekim odlukama i potezima, ostaje nepodijeljeno priznanje da je Tuđman posjedovao rijetku sposobnost da čeka prije odluke koliko je potrebno, ali i da brzo reagira kad je neophodno i kad bi svako, pa i najmanje zakašnjenje moglo biti kobno. Imao je ono što Krleža drži nezamjenljivim svojstvom političara, a to je: *«da se snade u prostoru i u vremenu i da djeluje sredstvima koja odgovaraju potrebama određenog vremena u određenom prostoru»* (1938.). Pogriješi li u koraku, izgubi li na časak orijentaciju, ne pogodi li u izboru sredstava i zakasni li ili urani u početku akcije, političar ostaje zapamćen samo kao više ili manje umna i dobronamjerna ličnost, svejedno idealist ili utopist, ali beziznimno gubitnik, čiji gubitak nije samo njegova osobna tragedija, nego u danom trenutku i tragedija cijelog naroda.

Ne trebamo se vraćati daleko u hrvatsku prošlost, dvadeseto nam je stoljeće dovoljno da konkretiziramo ove naizgled samo teorijski zasnovane tvrdnje, nakon čega postaje još razvidnije koliko se dr. Tuđman izdiže iznad svih svojih modernih političkih prethodnika, kao idejni začetnik i politički organizator te državotvorni i vojni pobjedonosac u svemu dakle tvorac suvremene i suverene, slobodne i nezavisne, demokratske Hrvatske.

Hridine i vrline

Posjedovao je nepokolebljivu volju da djeluje da bi željeno ostvario, pristajući na di-

plomatske igre da bi u konačnici bio pobjednik, odlučno ulazeći i u sukobe koje nije mogao izbjeći – da bi protivnika iznenadio, zbunio, ošamutio i zastrašio, ostajući i u tome na kraju rizičnoga pothvata pobjednikom koji je zapravo narodu vratio samopouzdanje i pobjednički mentalitet, a hrvatskom vojniku staru, dugo prešućivanu slavu jednog od najboljih ratnika u Europi. De Gaulle je doista s pravom ustvrdio da se ništa veliko ne može učiniti bez velikih ljudi, a *«oni su veliki zato što su to htjeli biti»*. **Takav bijaše i dr. Franjo Tuđman!**

Ovo posmrtno slovo nije zasnovano na prolaznim, odviše subjektivnim ili nedokazivim dojmovima. Naprotiv! Ne bi inače imala pokriće tvrdnja da dr. Franjo Tuđman, ostavljajući nas, odlazi u narodnu predaju, u legendu.

Zato, na kraju s punim pravom mogu izvesti sadržajni obrat i uskliknuti: Hrvatska, sretna Hrvatska, u tebi se rodio i do najviših visina dovinuo čovjek od kojeg se danas rastajemo. Hrvatska blagoslovljena Hrvatska, koja svoj Uskrs zahvaljuješ državljaniku koji nas danas ostavlja. Hrvatska, rastužena Hrvatska u danu kad tako bolno spoznajemo koga smo imali, jer ga više nema fizički među nama. Ali ako je čovječanstvo besmrtnost smrtnog čovjeka, onda je Hrvatska, **«vječna Hrvatska»** kako ju je nazivao dr. Tuđman na kraju mnogih svojih govora, istinska besmrtnost dr. Tuđmana kao državotvorca, neosporivoga velikana novije hrvatske povijesti.

Velepoštovani predsjedniče, dragi Franjo! Slava Ti i hvala Ti za sve, i neka Ti je laka hrvatska zemlja.

Zürich, 11. prosinca 1999.

Predsjedniku Hrvatskog Državnog Sabora
akademiku Vlatku Pavletiću
Trg sv. Marka 6
HR-10000 Zagreb

Poštovani gospodine Pavletić

Vijest o smrti predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana, duboko nas je potresla.

Velikog vizionara hrvatske slobode i povjesničara, upoznali smo u krugovima Hrvatske kulturne zajednice 70-ih godina, kao i 22. travnja 1989. godine. Promicao je među nama ideju hrvatske slobode i jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske. Uvjereni smo da ćete njegove temelje slijediti i čvrsto čuvati teško stečenu slobodu.

Vama gospodine predsjedniče Hrvatskog državnog Sabora, Saboru i Vladi Republike Hrvatske izražavamo duboku i iskrenu sućut.

Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj

Prof. Ivan Matarić, predsjednik

Mirjana Magazin, dopredsjednica

Pismo sućuti upućeno:

- obitelji gospođe Ankice Tuđman
- Predsjedništvu HDZ-e u Zagrebu
- Predsjedništvu HDZ-e u Švicarskoj
- Veleposlaniku RH u Bernu
- Generalnom konzulu RH u Zürichu

Sasvim je prirodno da se čovjek «mjeri», uspoređuje sa svojom okolinom, sa sebi jednakima ili onima iznad sebe. Uspón na društvenoj ljestvici predstavlja jednu od prvotnih ambicija svakoga staleža, ponajprije nižega odn. srednjega. Bitna obilježja «punopravne» pripadnosti povlaštenom društvenom staležu, kategoriji, klasi, krugu (ili tkzv. «kremlju») su novac, mnogobrojne i čvrste veze, naklonjenost i zaštita utjecajnih osoba, dobro poznavanje i bespogovorno poštivanje zadanih pravila igre i ustaljenih rituala, te golema doza snalažljivosti u vrlo zamršanim igrama iza zastora.

No, tema našega razmišljanja nisu ti viši krugovi (o kojima se ionako previše razglaba!), već mali, priprosti čovjek, sa svim svojim vrlinama, ali i slabostima, iluzijama, lakovjerosti, prevrtljivosti itd.

Položaj obična čovjeka

Obična čovjeka u prvome redu muče osnovna životna pitanja, kao što su: golo preživljavanje (vezanje kraja s krajem), neimaština, socijalna nesigurnost, slabo plaćena radna mjesta, brojna obitelj koju treba prehraniti, razni oblici nepravde i sustavnoga iskorištavanja nejačega, mršavi izgledi da njegovoj djeci bude bolje, malodušnost i gubitak nade u bolje sutra, možda potcjenjivanje samoga sebe i svojih sposobnosti, te precjenjivanje drugih i njihovih sposobnosti.

Netko je zgodno kazao da je susreo pokojega bogataša koji je želio postati siromašnim, ali nijednoga siromaha koji nije želio biti bogat! Dakle, sva nastojanja, svi naponi, sve snage običnoga čovjeka usmjerene su prema jednome jedinome cilju – boljitku svoga materijalnoga i socijalnoga položaja. U tome pogledu, nema bitnih razlika u općim stavovima i mišljenjima. Ona, međutim, nastupaju u trenutku kada se postavi pitanje: «Kako ostvariti željeni cilj?» I dok jedni relativno brzo shvate da nemaju što izgubiti, te ne biraju sredstva ni načine za ostvarenje vlastitoga nauma, drugi su oprezniji, odugovlače, pribojavajući se da ne žrtvuju sve za jedan dio. Sudbina prvih je da – kad-tad – realiziraju, kako je raskorak na materijalnoj razini postao znatno manji, no na drugim razinama strahovito veći. Sudbina drugih sadrži u sebi opasnost klonidbe duhom u stilu: «Siromah bio, siromahom ostaješ zauvijek!»,

Socijalni gubitnici

ili iluziju da će netko drugi (država, crkva, dobitak na lotu i sl.) riješiti njihova životna pitanja.

Socijalni raskorak

Kada je riječ o socijalnome raskoraku unutar najširega sloja stanovništva, mogli bismo se poslužiti slikom klasične iseljeničke obitelji, koja – dragovoljno, silom prilika ili iz oba razloga podjednako – napušta određenu sredinu, s ciljem da ostvari pomak, uspon na toj istoj društvenoj ljestvici. Obični ljudi to iskazuju otprilike ovako: «Ako nemaš ništa, i nisi nitko!» Cijena odluke o životu u novoj sredini, u iseljeništvu, gdje vlada sasvim drukčiji društveni poredak i odnos među socijalnim staležima, je ponekada vrlo visoka. Naime, nerijetko se događa da bivši gubitnici iz određene socijalne sredine u novoj društvenoj zajednici postanu dvostrukim gubtnicima, a da toga nisu niti svjesni! Sav paradoks te situacije sastoji se u činjenici da se mnoštvo iseljenika i dalje mjeri, uspoređuje sa sredinom iz koje je otišlo, a ne s onom u kojoj trenutno živi. U neku ruku, oni nastavljaju živjeti u jednome – za njih – nereálnome svijetu, očekujući od vlastite djece da ih na tome putu prate u stopu. Upravo ta vječna «privremennost» boravka, taj život između «tamo i ovdje», znači nenadoknadivi gubitak dragocjenoga vremena i snaga, pomoću kojih bi se djeci osiguralo donekle ravnopravne uvjete za životni poziv, socijalni položaj, sposobnost da samostalno i pravodobno krenu ukorak s vremenom, sada i ovdje.

Ovakav pristup problemu prepoznatljiv je posebice u niskome stupnju spremnosti i odgovornosti mnogih naših roditelja da ulažu u blisku budućnost djece. Pritom se misli na važnost školovanja, na dugoročno uključivanje i aktivno sudjelovanje u mjesnome društvenom i kulturnom životu, na otvorenost i volju da iskoriste brojne mogućnosti koje im stoje na raspolaganju.

Posljedice socijalnoga raskoraka

U pravilu, život (ne samo iseljenika) se odvija tako da čovjek svoje najbolje godine uloži u ostvarenje velikih životnih

planova, kojima podređuje sve ostalo. Međutim, takav jednostran način života obično funkcionira sve dotle dok se stvari odvijaju onako kako su zamišljene. U trenutku kada iskrsne nešto nepredviđeno, kada se poremete zacrtani planovi, može doći do goleme krize, lomova, padova, razočaranja, osjećaja praznine i besmisla. – Evo zašto!

Ako čovjek na materijalnoj razini i ostvari značajne pomake naspram sredine iz koje potječe, a pritom dobrim dijelom ili potupno zapostavi sva ostala životna polja, odjednom se nađe u nemogućem «čor-sokaku», pa se pita: za koga sve skupa, zašto?

Promatra li se problem izvana, dakle iz perspektive stranca naspram zemlje i društva koji su ga prihvatili, postaje očigledno kako raskorak na društvenoj ljestvici poprima drastično veće razmjere. Ta spoznaja znači ogroman šok za pojedinca ili obitelj, neku vrstu «zapečaćene sudbine» za nekoliko naraštaja... Sasvim konkretno, stvari stoje ovako:

- Nekada jeftina radna snaga danas predstavlja socijalni teret kojega se svi žele riješiti.
- Na sadašnjem tržištu rada nema mjesta za nekvalificiranu radnu snagu. Njezina dokvalifikacija (dodatno školovanje) se ne isplati, jer nitko ne želi ulagati u neprofitabilan naraštaj.
- Socijalni pritisak, politička i građanska nesnošljivost prema strancima su u znatnome porastu.
- Postoji velika opasnost od dodatne izolacije i potiskivanja na sam rub društva.
- Može li i mora li drugi naraštaj napraviti korake koje su trebali poduzeti njihovi roditelji?
- Dugogodišnje oklijevanje roditelja dovelo je djecu u pat-poziciju: vrate li se natrag – zadnji su (već je sve «zauzeto»!); pokušaju li ovdje – znatno zaostaju u usporedbi sa svojim vršnjacima. Zapravo, nigdje ne pašu: ni tamo, ni ovdje.

Stvarni domet

Prije nego postavimo ono ključno pitanje glede stvarnoga dometa običnog čovjeka u iseljeništvu, nipošto ne možemo zaobići ostala pitanja vezana za poglede na život kao takav. Ponajprije se nameće pitanje prioriteta, tj. što dolazi na prvo mjesto, što je za koga najvažnije u životu, za što živi, što želi ostvariti? Iz toga krajnjega okvira proizlazi odgovarajuća perspektiva. Da li je ona ispravna ili ne, prije ili kasnije se pokaže na postojećoj ili manjkavoj ravnoteži između raznih životnih polja (posao, obitelj, prijatelji, novac, zdravlje).

Zaključno, uza sav dužni respekt naspram slobode životnih opredjeljenja, željeli smo ukazati na realnu opasnost koja prijete čitavom jednome iseljeničkome sloju – da budu gubitnici na obje strane i u oba naraštaja.

Marijan Markotić

Fotografija: Ivan Ivčić

Veliki i mali

Srednje nadaren, ali vrlo umišljen čovjek, među patuljcima se pravi gorostasom, dok je među gorostasima – patuljak!

Za dvojicu velikih nikad nema dovoljno mjesta na istome prostoru, jer velik velikome smeta.

Ipak, velik se velikome rijetko kada ispriječi nasred puta. I kad se nadmeću, i kad se tuku, ne čine to prsa u prsa, već preko leđa (ili glava) malih...

Tko (se) hvali, obično najprije sebe hvali, pa tek onda druge. Što je netko manji, tim se više hvali – da se učini većim. Veliki, u pravilu, ne hvale manje od sebe. Ta, i kako bi, kad su posve zaokupljeni samima sobom?!

Mali ljudi – male ideje. No, kada veliki ljudi kažu i obične stvari, malima se učine velikima. Zato, veliki zaduže ili za-kupe male da misle i rade za njih. Na taj

način tuđa pamet prolazi pod njihovim imenom.

Mali se ponajviše pamte po uzletima i pobjedama; veliki po padovima i porazima. Veliki daju velika obećanja, a mali ih izvršavaju.

Veliki prebrzo zaborave da i oni hodaju po zemlji, da samo dva pravca nekamo vode: onaj u dubinu, i onaj u visinu... Htjeli bi postati besmrtnima i svetima prije nego li umru. Šteta što su previdjeli tek jednu malu, ali bitnu pojedinost: zamijenili su svoju umjetnu veličinu s onom stvarnom. Ne misle da «onaj tko se popne na bicikl, mora jednom s bicikla sići!»

Usudi li se netko od običnih, malih ljudi «prizemljiti» nekoga od velikih, naići će na opće negodovanje, razočaranje i srdžbu. Ta oduzeti svijetu mitove, čudotvorce, junake i idole značilo bi lišiti ga njegove iskonske žudnje za magičnom moću i veličinom.

Gotovo svaki mali čovjek sanja o tome

da jednom postane velik. Dogodi se, doduše, da ponetko od velikih poželi opet biti mali, ali to obično ne ide. Jer, kada noga preraste cipelu, nemoguće ju je ponovno strpati unutra.

Veliki nose zvučna imena, brojne titule i odličja, misleći da već za života imaju muzejsku vrijednost. Oni zauzimaju puno prostora, vole velike naslove i slike na prvim stranicama; uživaju u javnim nastupima, nadmeću se u taštini i ras-koši. Kad bi mogli, i kamenje bi pretvorili u novac! Malima, ako ništa, prepuštaju velike tračeve, crne kronike i da se natežu oko nevažnih stvari.

Međutim,
veliko stablo – velika sjena,
veliko zdanje – velika ruševina,
velik obujam – velika šupljina...

Unatoč svemu, u jednome nema nikakve razlike između velikih i malih: radaju se i umiru, dolaze i odlaze na mala vrata. Prvi i posljednji korak u život i iz života su (barem tada!) isti.

Marijan Markotić

Prva žena predsjednik u Švicarskoj, konačno!

Skoro 30 godina trajao je put švicarske žene od priznanja njenih političkih prava do najviše političke funkcije. U prosincu 1969 godine Savezno vijeće (Bundesrat) predaje parlamentu prijedlog za uvođenje prava glasa ženama. Dvije godine poslije, 1971., Švicarci daju 65,7 % svojih glasova za taj prijedlog i time konačno ispunjavaju dugogodišnji zahtjev žena. Koliko je muškaraca glasalo iz uvjerenja, a koliko samo zbog toga što je to bio jedan od uvjeta za pristup Europskoj konvenciji za ljudska prava, ostati će vječna tajna.

1993 godine u Savezno vijeće ulazi prva žena, gđa. Ruth Dreifuss (49) i preuzima Ministarstvo unutrašnjih poslova. Punih 5 godina ona je bila i jedina žena u Saveznom vijeću. 11. ožujka ove godine gđa. Dreifuss dobiva «pojačanje», gospođu Ruth Metzler-Arnold (35), koja preuzima Ministarstvo vanjskih poslova.

Dok je sa gospođom Dreifuss Savezno vijeće dobilo svoju prvu predsjednicu, Nacionalno vijeće ove godine predsjeda po peti puta jedna žena, gđa. Trix Heberlein (56). Švicarska ulazi u treće tisljuće sa tri žene na najvišim pozicijama vladajuće strukture. Kolika je vjerojatnost da Hrvatske žene dobiju istu šansu?

D. Gaupp

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA srdačno Vas poziva na HRVATSKO-ŠVICARSKI BAL

Subota, 15. siječnja 2000

Hotel DOLDER

Kurhausstrasse 65 8032 Zürich

Tel. informacije: 071/277 25 51

Mala povijest i struktura Interneta

Odlukom Upravnog odbora Hrvatska Kulturna Zajednica je u ožujku 1998 godine realizirala vlastiti nastup na internetu pod vlastitim zaštićenim imenom <http://www.hkz-kkv.ch> sa namjerom da se rad HKZ i hrvatska kultura u Švicarskoj predstavi široj publici. Do danas je našu stranicu posjetilo preko dvije tisuće ljudi.

Po statistikama koje mjesečno dobivam više od polovice posjetitelja je iz zemalja izvan Švicarske. To potvrđuju i razne poruke elektronskom poštom koje su poslale Upravnom odboru HKZ. Od 1995 godine internet se širi nevjerojatnom brziom. Krajem 1998.-e godine bilo je registrirano više od trideset milijuna internet stranica (tzv. Domains). WWW je danas postao najnormalnija stvar u kućanstvima kao telefon, radio i televizor. Većina čitatelja ili već ima privatni pristup internetu ili je na drugi način došla u kontakt sa internetom. Manje poznato je kako je cijela stvar započela i kako u biti funkcionira.

Počeci interneta začeti su u projektu koji je slijedio potpuno drugi cilj. 1969 godine tzv. ARPANET (Advanced Research Projects Agency) američkog ministarstva za obranu bio je početak mreže stalno međusobno povezanih kompjutera. U početku članovi te mreže bili su vojska, vojna industrija i nekoliko sveučilišta. Glavna svrha te mreže je bila stalna povezanost kompjutera. U slučaju da jedan ili više kompjutera ispadne zbog nuklearnog udara ili prirodne katastrofe mreža bi i dalje bila operativna. Pored Arpanet-a nastalo je niz drugih mreža i time je izrasla potreba za razvojem raznih protokola koji bi omogućili komunikaciju tih mreža. Rješenje je bio protokol koji bi bio neovisan o vrsti mreže i o platformi na kojoj se ona nalazi (hard- i softver). Robert Kahn i Vinton G. Cerf 1974. godine su razvili tzv. TCP/IP (Transmisio Control Protocol / Internet Protocol), sistem protokola za standardiziranu razmjenu podataka na kojemu se zasniva cijela današnja internet tehnologija. Američko Ministarstvo Obrane propisalo je TCP/IP kao standardni protokol za sva računala i sve mreže Arpanet-a što je omogućilo izgradnju dodatnih

mreža bez da se na osnovnoj mreži moraju vršiti promjene. 1983 godine Arpanet je podjeljen u MILNET, koje je preuzeo vojne funkcije i ARPANET, koje je služio znanstvenim istraživanjima na području mrežnih tehnologija. CSNET je početkom osamdesetih godina bila prva o ARPANETU neovisna mreža. ARPANET je ukinut 1990 godine i integriran u znatno veću strukturu Interneta.

Do 1989 godine sve te razne kompjutorske mreže koristile su se isključivo za razmjenu podataka putem elektronske pošte (e-mail) ili razmjenu podataka putem FTP-a (File Transfer Protocol). Uporaba je bila dosta komplicirana bez pomoćnog grafičkog sučelja. Te 1989 godine je u laboratoriju za molekularnu fiziku CERN u Ženevi pod vodstvom Tim Berners-Lee-a razvijena tehnologija tzv. WWW (World Wide Web), koja je omogućila kretanje po Internet stranicama pomoću grafičke površine, tzv. Browserima, poznatim pod imenima Netscape, Internet Explorer i Opera. Tri godine kasnije počelo je javno korištenje Interneta baziranim na WWW i time je pokrenuta prava lavina. WWW se sastoji od dokumenata koji su hiper-tekstom međusobno povezani. Svaki dokument mora imati jedinstvenu adresu, tzv. URL ili Internet adresu. Adresa se sastoji od prijenosnog protokola <http://> (Hypertext-Transfer-Protocol), dodatka www i tzv. domain-a ili matične adrese (napr. <http://www.hkz-kkv.ch>). Dokumenti pod tom jedinstvenom adresom se nalaze na računalima koji su registrirani u centralnoj datoteci i koji su stalno spojeni sa Internetom. U principu svako osobno računalo može služiti kao internet-server ako je registrirano i stalno povezano sa jednom kompjutorskom mrežom koja se temelji na LAN-u (Local Area Network). Sve klijenti su priključeni na centralno računalo (server) i čine jednu malu ili veliku mrežu dok su samo serveri međusobno povezani i zajedno čine Internet. Više LAN-ova spojeno je u tzv. MAN (Metropolitan Area Network) po geografskim ili tematskim načelima. Spojna veza između LAN-a i MAN-a zove se NAP (Network Access Point). Na svakom NAP-u nalazi se Router, računalo koje pomoću specijalnih pro-

grama proračunava najbrži put podataka do cilja. Znači, paket podataka koji želi stići od računala A u LAN-u A do računala B u LAN-u B mora najprije proći NAP A koji ga prosljedi na NAP B da bi konačno preko LAN-a B stigao do računala B. Isto kao što su LAN-ovi kroz MAN-ove spojeni u nadređene jedinice tako i MAN-ovi mogu biti spojeni u WAN (Wide Area Network). Najviša instanca te hierarhije je Backbone koji upravlja prometom podataka jedne kompanije (na primjer Swissonline), jedne zemlje ili čak jednog kontinenta.

WWW je najpoznatiji i zajedno sa elektronskom poštom najviše korišten dio Interneta. Internet se međutim ne sastoji samo od WWW-a koji je stvoren tek početkom devedesetih godina. Osim toga bitne i mnogo starije službe interneta su:

FTP (File Transfer Protocol). Služba za prijenos podataka između računala. Za one koji publiciraju na internetu ta služba je neophodna.

News je veliki Forum na Internetu, prvobitno stvoren za diskusiju o raznim temama (ovisno o poslužitelju na jednom serveru nalazi se i do 40'000 tematskih grupa kao napr. soc.rec.Croatia, alt.music, alt.binaries.pictures.nature itd.) Nažalost ta služba je zloupotrijebljena za prijenos binarnih datoteka sa ilegalnim pornografskim sadržajima i vjerojatno je baš zbog te činjenice još vrlo uspješna.

Gopher je stari sveučilišni sistem za prijenos informacija još iz prvih dana Interneta koji je dolaskom WWW-a izgubio na značenju.

Telnet služi kao direktan ulaz u biblioteke drugog kompjutera.

Tomislav Kukalj

Hrvati - kršćanstvo, kultura, umjetnost

U povodu dvijetisućljetne obljetnice Kristova rođenja, godina 2000. proglašena je Svetom godinom. Milijuni posjetitelja i hodočasnika posjetit će u ovom mileniju Rim. Hrvatska je dobila iznimnu priliku na samom prijelomu tisućljeća, od 28. listopada do 15. siječnja, jednom izložbom predstaviti milijunima posjetitelja svoj povijesni i kulturni udio zapadnog kršćanstva. U sklopu Vatikanskih muzeja nalazi se dvorana pape Siksta V (Salone Sistino) u kojoj su naši autori izložbe prof. dr. Vladimir Marković, prof. dr. Anđelko Badurina, prof. Miljenko Domijan i još čitav niz stručnjaka, pokušali na najbolje mogući način prikazati i osvijetliti našu kulturnu baštinu.

Uz podršku Državnog tajništva Svete Stolicе i Vatikanske apostolske biblioteke,

izložbu je organiziralo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija.

Izložba je podijeljena u 5 cjelina koje kronološki tematiziraju sljedeće dionice:

- Kršćanstvo i hrvatska državnost (7–11.st.)
- Doba katedrala i samostana (12–15.st.)
- Vrijeme kušnje: kršćanstvo i turska osvajanja (16 st.)
- Novi polet religioznosti i obnova Hrvatske (17–18.st.)
- Prema našem dobu (19–20. st.)

Izloženi su prvenstveno originali. Dopremljena su najvrednija povijesna svjedočanstva, isprave, slike, kipovi, književna djela i ostali predmeti u razdoblju od pokršćavanja Hrvata do modernog dvadesetog stoljeća. Oko 80 posto predmeta su crkvena djela.

Proces Kristijanizacije najbolje svjedoči kamenica za krštenje, nastala iz vremena kneza Višeslava u 9.st. Ime Branimira (879. – 892.) napisano je na više fragmenata. Važno je pismo pape Ivana VIII hrvatskom vladaru Branimiru iz 879. godine kojim se kaže da će «Sveta stolica biti naklonjena njemu i čuvati ga zaštitom svetoga Petra i Pavla od vidljivih i nevidljivih neprijatelja».

Nekoliko raritetnih umjetnina i dokumenata ilustrira gotičko-renesansno razdoblje. Ističe se škrinja sv. Šimuna iz Zadra, koja predstavlja najveći relikvijar u Europi. Od pisanih predmeta zanimljivo je pismo Inocenta IV. senjskom biskupu Filipu iz 1248. Godine kojim se dopušta glagoljanje u biskupiji.

Izložbu veliča niz umjetničkih slika poznatih slikara od 13–16. stoljeća.

U četvrtom dijelu izložbe prezentirano je razdoblje 17. i 18. stoljeća vrijeme protureformacije i oslobođanje Hrvatske od turske okupacije.

U posljednjem dijelu izložbe prikazani su predmeti iz 19. i 20. stoljeća. Istaknuta je uloga biskupa Strossmayera, slike C. Medovića i Babića. Izložen je i dokument o priznanju Republike Hrvatske i dokument o beatifikaciji Alojzija Stepinca od pape Ivana Pavla II.

Što nije izloženo u Rimu, zabilježeno je u katalogu na 576 stranica s mnoštvom ilustracija. Katalog je trenutno tiskan na talijanskom i engleskom jeziku.

Postoji mala nada, da će ova izložba gostovati i u Švicarskoj!?

lijevo: Škrinja sv. Šimuna
gore desno: Poliptih s glavnog oltara crkve sv. Lovre u Vibovskoj na Hvaru
gore lijevo: Srednjovjekovni kameni biskupski tron iz Poreča

Frau L. Ruckstuhl, Stadträtin von St.Gallen: im Rahmen des Spieltags wird gemeinsam ein Baum gepflanzt.

Uproljeće '99 godine predstavili smo projekt **conTAKT'99**. Ove priredbe održale su se u vremenu između 4. i 19. rujna 1999. godine u šest izabranih gradova: Bern, Delémont, Morges, Schwyz, Wohlen i St.Gallen. Dva ogranka HKZ-e uključila su se u projekt **conTAKT'99**. U St.Gallenu je sudjelovao ogranak HKZ-e «Istočna Švicarska» i Hrvatska dopunska škola, a u Schwyzu – ogranak HKZ-e «Središnja Švicarska».

Preuzeli smo citate o ovom projektu iz biltena Migros-Kulturprozent:

▪ **Schwyz:** Grossen Zulauf hatte das Kindermusical. Dessen Güte war der Schwyzer Bevölkerung schon bekannt, da es bereits mehrmals vor **conTAKT** aufgeführt wurde. Auch der Multikulturelle Markt war sehr gelungen. Trotz schönem Wetter, bei dem die Schwyzer Bevölkerung gewöhnlich in den Bergen

ConTAKT'99

Eine Initiative des Migros Kulturprozent

wandern geht, fand sich eine bemerkenswerte Zahl an interessierten Besuchern und Besucherinnen ein.

▪ **St.Gallen:** Der Kinderspieltag war ein Grosserfolg, da sich Jung und Alt aus verschiedenen Kulturen im spontanen Spiel begegnen konnte. Auch die Idee einer Ausstellung hat sich äusserst gut bewährt. Künstlerinnen und Künstler (aus verschiedenen Kulturen) besitzen meist schon einen gewissen Bekanntheitsgrad und ziehen allein schon aus diesem Grund viele interessierte Leute an, die ihrerseits wieder bei anderen Leuten Interesse wecken – voilà, der Schneeballeffekt.

Rückblick und Ausblick in Stichworten

Vorab

- **ConTAKT** löste viel Engagement, Kreativität und Aktivität aus.
- Das Echo in der Bevölkerung ist durchweg äusserst positiv.
- Dass **conTAKT** weitergeführt wird, ist allseits erwünscht.
- Mehrheitlich lief alles rund. Bemerkenswert ist, dass bei keiner Gruppe Schwierigkeiten aufkamen, die zu einem Abbruch zwangen.
- Die Besucherzahlen – von wenigen Ausnahmen abgesehen – waren gut bis sehr gut.

Erhaltenswertes

- Das Grundkonzept, denn es hat sich bewährt.
- Die Grundidee, dass Veranstaltungen gemeinsam von Anfang an in allen **conTAKT**-Gruppen gleichzeitig geplant und durchgeführt werden.
- Die gesamtschweizerische Breitenwirkung von **conTAKT**.

Auswahlkriterien

- Institutionen, die sich bereits mit dem Thema «Integration» einen Namen gemacht haben, haben es leichter. Neulinge müssen sehr viel Aufbauarbeit leisten und haben meistens die entsprechenden Kontakte und Netze nicht.
- In grösseren Städten gehen die **conTAKT**-Veranstaltungen leicht unter, weil sie nicht unbedingt spektakulär sind. Kleinere Orte haben es da einfacher.
- Veranstaltungen müssen dort stattfinden, wo die Leute wohnen.

Folgeprojekte aus conTAKT'99

- Der Verein **conTAKT** besteht weiter. Nächstes Jahr sollen erneut Aktivitäten und kulturelle Anlässe durchgeführt werden.

MM

Učenci HDŠ zadivili su svojim nastupom Dobro osmišljena koreografija «Moja domovina» govorila je svoje!

Neobična knjiga o običnim ljudima

Naslov je to, nove, šeste po redu knjige prof. Marijana Karabina iz Schaffhausena, kojom je ovih dana obradovao ne samo svoje Zagorce koji su bili i koji su sada u Švicarskoj (o njima se u knjizi uglavnom radi) nego i mnoge Hrvate u Schaffhausenu, a i šire krugove u Hrvatskoj. Za razliku od njegovih do sada objavljenih pjesama (četiri zbirke na hrvatskom i jedna na njemačkom jeziku) ovaj puta je riječ o «monografiji o obiteljima i pojedincima iz stubičkog kraja koji su živjeli i koji sada žive u Švicarskoj».

Knjiga ima 257 stranica s oko 180 slika, od kojih 150 u boji; kvalitetnog je tiska, zagonetnog naslova i privlačnih korica u boji, na kojima dominira čovjek što sjedi na spakiranom koferu, beznadno zamišljenog pogleda. Autor knjige simboliku i tumačenje toga crteža najradije prepušta osobnom doživljaju svakoga pojedinca, ali smatra da bi to mogao biti taj naš hrvatsko-zagorski pečalbar, koji već nažalost (pre)dugo razmišlja o svom povratku u domovinu. Dodaje međutim, da bi taj crtež isto tako mogao predstavljati i sve one u Hrvatskoj, koji (nažalost opet i sve više) razmišljaju, kako u pečalbu – otići! Taj dojmivi crtež djelo

je Ivana Ivića, koji je svojim crtežima već uljepšao i obogatio i zadnje tri Karabinove zbirke pjesama.

Neobična knjiga o običnim ljudima Marijana Karabina izašla je u Zagrebu 26. studenoga ove godine, da bi istoga dana (!) u organizaciji grada Donja Stubica bila tamošnjoj javnosti i predstavljena. Čujemo, da knjiga u Hrvatskoj već svojim naslovom i izgledom pobuđuje veliko zanimanje, dok na dublje analize tek treba pričekati.

Zanimalo nas je, zašto naslov «neobična knjiga»? Odgovor i na to pitanje prof. Karabin najradije bi prepustio čitateljima, ne zato što ga on ne bi imao, već zato da ga ne sugerira! Neke od za njega očitih neobičnosti ipak nam je naveo. Iako se radi o monografiji, knjiga je uvrštenjem njegovih pjesama, vezanih uz obrađene teme, obogaćena i literarnom komponentom. Glavna tema knjige nisu veliki ljudi, važni događaji, ideološka previranja ili političke prosudbe, već samo postojanje tog našeg običnog, hrvatskog, zagorskog čovjeka u (ovom našem) određenom vremenu i na (ovim tuđim, a ipak sve više i našim) prostorima. Unatoč mnoštvu podataka – koji međutim nigdje ne zadiru u privatnost – kao i privatnih slika, težište knjige je u njezinoj sveukupnosti, a ne u pojedinačnosti.

U predgovoru između ostaloga stoji da je knjiga namijenjena svima koji se u njoj nađu i prepoznaju, ali i najširem krugu rođaka, prijatelja i znanaca. Autor smatra da bi krug zainteresiranih mogao biti širok, jer je pisana tako, da bi jednako mogla zanimati u njoj navedene kao i one koji rado prate život našeg «privremeno-trajnog» iseljništva.

Knjiga je i kao edicija tako lijepa i reprezentativna, da mislim, da ju samo oni ne će poželjeti posjedovati, koji za nju ne će čuti niti ju igdje vidjeti. Osobno mi se čini, da ispunjava sve kriterije da bude poželjna i kupljena od velikog broja ljudi, pogotovo

jer može poslužiti i kao vrlo prikladan božićni, novogodišnji, rođendanski ili drugi prigodni dar. U tom smislu istinski se bojim, da bi naklada od samo 500 primjeraka mogla biti premala. Autorov odgovor na to bio je, da je priprema i tiskanje te knjige bilo toliko skupo, da on kao privatni nakladnik (uz tek malu pripomoć malobrojnih sponzora) jednostavno nije smio ni mogao ulaziti u još veće izdatke i rizike. Prodajna cijena knjige u Švicarskoj je CHF 60.– po komadu. Narudžbe su moguće telefonski direktno kod autora, prof. Karabina (tel. i fax 052 / 625 40 85). Za sve koji žive izvan Schaffhausena, a koji će naručene knjige dobivati poštom, nabavna cijena knjige morati će biti uvećana za pokriće troškova pakiranja i poštarine.

Za direktnu mogućnost nabave knjige pobrinulo se sa svoje strane Zavičajno društvo «Matija Gubec» iz Schaffhausena pozivom na veliku zabavu, koju Društvo povodom izlaska iz tiska te knjige organizira u subotu, 22. siječnja 2000. godine u sali «Reckensaal» u mjestancu Thayngen nedaleko Schaffhausena. Na toj zabavi «druženja i upoznavanja, pogotovo mladih» prisutan će biti i autor knjige.

Pojavu **Neobične knjige o običnim ljudima**, najnovijeg djela pisca i pjesnika, profesora Karabina iz Schaffhausena, osobno doživljavam kao neko novo, već dulje vrijeme traženo i s vremena na vrijeme tako potrebno ozračje svjetla i topline. Ni sam ne znam, da li je to više zbog toga što i sama vanjšina knjige time zrači ili pak što se na duhovnom polju na ovim prostorima već dosta dugo ni približno nešto sličnoga nije dogodilo. Bilo kako bilo osjećam se sretnim i autoru zahvalnim što u rukama držim knjigu, za koju jednostavno mislim, da bi je svatko posjedovati trebao. Osobno si dozwoljavam čitateljima **Društvenih Obavijesti** preporučiti (a naročito zbog – za moje pojmove – premale naklade) da se što prije i u što većem broju u to i sami uvjere.

Josip Blažević

Petrine Pletilje

Usuradnji i pod pokroviteljstvom veleposlanstva RH u Bernu, **PETRINE PLETILJE** su od 1. do 7. prosinca 1999. održale nekoliko vrlo uspješnih izložbi svojih radova. Švicarskoj javnosti, poslovnim ljudima, diplomatskim predstavnicima iz cijelog svijeta i hrvatskoj zajednici u Švicarskoj, predstavljeni su unikatni, ručno izrađeni odjevni predmeti od vune i pamuka. Modni radovi kreatorice **Mine Petre**, temeljeni su na uzorcima i motivima iz hrvatske tradicije i kulturnog naslijeđa, a predstavljaju spoj kulture, umjetničkog obrta i visoke mode.

Trodnevnu izložbu sa modnim revijama u Veleposlanstvu RH u Bernu otvorio je gospodin veleposlanik **Miroslav Međimorec**,

koji je u kratko vrijeme svojeg boravka u Švicarskoj osmislio i uspješno pokrenuo projekt kulturne i gospodarske promocije naše zemlje «Republika Hrvatska 2000 u Švicarskoj».

Izložbu **PETRINI PLETILJA** u Hrvatskom domu u Buchsu otvorio je konzulov savjetnik pri Generalnom konzulatu u Zürichu, gospodin **Vinko Sabljo**. Zainteresirani posjetitelji i poslovni ljudi iz Švicarske i Kneževine Lichtenstein bili su oduševljeni ljepotom i bogatstvom izloženih radova.

Vrlo uspješnu promociju **PETRINE PLETILJE** imale su i u prostoru Međunarodne organizacije rada pri Ujedinjenim narodima u Ženevi. Izložbu je otvorila gospođa mr. **Spomenka Cek**, veleposlanica i voditelj stalne misije RH. Između ostalih, izložbu su razgledale i članice Međunarodne udruge žena, ne krijući svoje oduševljenje umjetničkim radovima **PETRINI PLETILJA**.

Veleposlanik gsp. Međimorec sa suprugom Vedranom (lijevo, u crvenoj pelerini Petrinih Pletilja) i dizajnericom, gdom. Minom Petrom (desno).

25 godina Teatra u gostima

Tri velikana hrvatskog kazališta u Švicarskoj

Već početkom 1999. godine razmišlja se o pripremi gostovanja «Teatra u gostima» s kazališnom predstavom «ART», u Švicarskoj. Na poticaj dr. Božidara Božikovića, člana AME i HKZ-e, Hrvatska kulturna zajednica – ogranak «Istočna Švicarska» pokazuje spremnost za organizaciju gostovanja. Za suradnju s ogrankom «Istočna Švicarska» spremnost je pokazala (već više puta) i Hrvatska zajednica u Schaffhausenu. Tako su organizirana tri nastupa:

- u petak, 17. rujna 1999.g. u Schaffhausenu u organizaciji Hrvatske zajednice SH
- u subotu, 18. rujna 1999.g. u St.Gallenu u organizaciji HKZ-e, «Istočna Švicarska»
- u nedjelju, 19. rujna 1999.g. u Zürichu, u organizaciji AME

Za Hrvate u Švicarskoj, ova priredba je bila jedinstvena prilika, vidjeti zajedno na sceni tri velikana hrvatskog glumišta, Borisa Buzančića, Vanju Drach i Relju Bašića. Odigrana komedija «ART» iransko-mađarske-židovske autorice Yasmine Reza, osvojila je i svjetsku publiku u Londonu, New Yorku, Parizu ... i dobila brojna priznanja.

Teatar u gostima s radom je započeo 1974. godine postavom Kunderine «ŠEVE». U 25 godina uspješnog rada Teatar je obišao oko 300 gradova i odigrao preko 3000 predstava.

- Redatelj i producent ove predstave gospodin Relja Bašić, dobro je poznat u Hrvatskoj i svijetu svojim glumačkim sposobnostima. Odigrao je velik broj uloga u TV dramama i serijama domaće, austrijske, njemačke, švicarske i francuske televizije. Dobi-

tnik je brojnih priznanja i nagrada za glumački i redateljski rad. Hrvatskoj publici je dobro poznat u filmu «Tko pjeva zlo ne misli».

- Glumac visokih kvaliteta, Zagrebačkog dramskog kazališta i Hrvatskog narodnog kazališta, gospodin Vanja Drach ostavio je uvjerljiv utisak i potvrdio svoj sjajan način tumačenja uloge. Njegov 40-godišnji glumački rad nagrađivan je mnogim nagradama.

- Glumac koji pripada naraštaju, koji je stvorio modernu hrvatsku glumu gospodin Boris Buzančić i njegov osobiti stil, ostavlja dojam vrhunskog umjetnika. Igrao je mnoge uloge poznatih svjetskih dramatičara. Hrvatima je posebno poznat i kao prvi gradonačelnik naše metropole – Zagreb.

reba, u slobodnoj i demokratskoj Hrvatskoj državi. Njegov upečatljiv govor prilikom postavljanja spomenika bana Jelačića u Zagrebu pobuđuje emocije i divljenje.

Komedija «ART» proglašena je :

- najboljom komedijom u Londonu
- najboljim dramskim tekstom u Parizu
- najboljom predstavom u Berlinu
- najboljom predstavom u Broadwayu
- a Hrvati u Švicarskoj mogli su uživati i potvrditi visoku kvalitetu ove predstave i ova tri vrhunska glumca.

Hrvatska kulturna zajednica – ogranak «Istočna Švicarska» zahvaljuje na suradnji obitelji dr. Božikovića, AMI – Švicarska, Hrvatskoj zajednici u Schaffhausenu, posebno gospodinu Josipu Blaževiću.

Nadamo se, da će se ovaj primjer zajedništva ponoviti!

Mirjana Magazin

Paška večer u Bernu

Sudionici paške večeri 1998. godine, tražili su da se ponovi ovakav jedan susret i u 1999. godini. Poslije svih priprema, određen je datum 22. svibanj 1999. g. u Bernu. Dobro organizirana priredba u ugodnom prostoru jednog dvorca, ponovno potvrđuje uspjeh.

Posjetitelje su dočekali domaćini – članovi ogranka HKZ-e «BERN» veselim licima i aperitivom, suhe smokve i loza naravno sa Paga. Ubrzo je dvorana bila popunjena i počeo je glazbeni program s Mirjanom Bobuš. Ugodno su svi bili iznenađeni novim melodijama i novim receptima za nove inspiracije.

Uslijedila je ukusna večera – paška janjetina, masline, paški sir, vino, domaći kolači (naravno nisu izostale «kroštule»). Ono što poslije dobrog programa i ukusne večere slijedi, svi znamo: pjesma i veselje do kasno u noć. Čuli smo iz mnogih usta – ovako ugodno se nismo dugo zabavili – čestitamo ogranku HKZ-e «BERN» na ovako uspješnoj večeri.

Zlatica Stanek

Proljetni izlet

Proljetni izlet održan je 20. lipnja 1999. godine, u suradnji Hrvatske kulturne zajednice i nogometnog kluba «Marjan» iz Zuga.

Program je započeo svečanom sv. misom u crkvi «Gut-Hirt» u Zugu, na kojoj je nastupila «Tamburica» (kolektivni član HKZ-e) pod vodstvom dirigentice gospođice Marcelle Sigur. U živopisnim šestinskim nošnjama, profesionalnim sviranjem i pjevanjem, oduševili su sve nazočne. Fra Rade Vukšić uputio nam je i poruku: «zajedničkim radom, razumijevanjem i slogom, možemo mnogo dobrog postići».

Poslije sv. mise uputili smo se u šumsku kuću «Sparenhütte». Šumska kuća nalazi se na 900 metara nadmorske visine, sa velikim okolnim prostorom za igru i zabavu.

Članovi športskog društva «Marjan», poznati po dobroj organizaciji, i ovaj put su ponudili raznolika jela i pića po pristupačnim cijenama. Uz radost i veselje organizirane su igre i natjecanja za naše najmlađe. Ljudi dobroga glasa i glazbe zabavljali su nas cijelo poslijepodne. Hrvatsko glazbeno društvo «Tamburica» i ovdje nas je oduševilo sa dužim blokom hrvatskih pjesama i plesova. Proveli smo jedan dan koji će nam ostati u lijepom sjećanju.

Zlatica Stanek

Marijana Pfeiffer-Karabin

aus Schaffhausen hat am Psychologischen Institut der Philosophischen Fakultät der Universität Zürich den Dokortitel der Psychologie erworben. Das Thema ihrer Disertation lautet: «Sportvereine im Vergleich zu anderen Formen des Freizeitsports. Eine qualitative Analyse der Sicht junger Erwachsener». Zu diesem Erfolg gratulieren wir herzlich und wünschen der jungen Doktorin eine interessante und erfolgreiche Zukunft.

Schaffhausen Nachrichten, 19. lipnja 1999.

Marijana je dugogodišnji član HKZ. – Čestitamo!

ADRESE DUŽNOSNIKA HKZ-e:

UPRAVNI ODBOR

od Sabora 1999. do 2001. g.

predsjednik:

Prof. Ivan Matarić
Tel.: 0043 - 5577 - 85 154
Dornbinderstr. 5 A-6890 Lustenau

1. dopredsjednica/tajnica:

Mirjana Magazin
Tel.: 071 - 277 25 51 (fax isti broj)
Haggenhaldenstr. 24, 9014 St.Gallen
ured: 071 - 274 29 43

2. dopredsjednik:

Tomislav Kukalj
Tel.: 056/221 07 13
Im Brisgi 20, 5403 Baden

blagajnik:

Jure Kelava
Tel.: 01/818 13 88
Ifangstrasse 75, 8153 Rümlang
Natel: 079/642 81 91

član:

Anto Lukač
Tel.: 01 - 342 07 65
Regensdorferstr. 179, 8049 Zürich

NADZORNI ODBOR HKZ-e:

predsjednik:

Dr. Vlado Šimunović
Tel.: 032 / 725 02 00
Pertuis-du-Sault 1, 2000 Neuchatel NE

UREDNIŠTVO «Društvenih obavijesti» glavni i odgovorni urednik:

Mirjana Magazin
Tel.: 071 / 277 25 51 (Fax isti broj)
Haggenhaldenstr.24, 9014 St.Gallen

OGRAHCI HKZ-e:

BADEN - ZÜRICH

Postfach 609, 5401 Baden
predsjednik:
Stanislav Vlahović
Tel.: 01 / 869 15 61
Märktgasse 33, 8197 Rafz

BERN

Postfach 16, 3000 Bern 6
predsjednik:
Ivan Šavar
Tel.: 031 / 721 29 02 (fax isti broj)
Sägegasse 89, 3110 Münsingen BE

BIEL

Postfach 7046, 2503 Biel
predsjednik:
Mijo Hajdikan
Tel.: 032/341 19 88
Länggasse 49, 2504 Biel

ISTOČNA ŠVICARSKA

Postfach 1109, 9001 St.Gallen
predsjednica:
Mirjana Magazin
Tel.: 071/277 25 51 (fax isti broj)
Haggenhaldenstr. 24, 9014 St.Gallen

ROMANSKA ŠVICARSKA

Postfach 2063, 1002 Lausanne
predsjednica:
Marija Bašić
Tel.: 021 / 921 66 91
bd St-Martin 11, 1800 Vevey VD

SREDIŠNJA ŠVICARSKA

Postfach 3558, 6300 Zug
Postfach 3508, 6002 Luzern
predsjednica:
Zlatica Stanek
Tel.: 041 / 870 49 22
Tschudiweg 5, 6460 Altdorf

ZOFINGEN

Postfach 1515, 4800 Zofingen
predsjednica:
Ivanka Hrastić
Tel.: 062 / 797 37 54
Fischerweg 81, 4665 Oftringen

ZÜRICH - WINTERTHUR

Postfach 2005, 8051 Zürich
predsjednica:
Kristina Križanić
Tel.: 052 / 212 84 21
Schauenbergstr. 1, 8400 Winterthur

KOLEKTIVNI ČLANOVI HKZ-e:

HRVATSKO GLAZBENO DRUŠTVO «Tamburica»

predsjednica:
Antonija Sigur
Tel.: 0043 - 5574- 74 018
Buchenweg 22, A-6923 Lauterach

GLAZBENO DRUŠTVO «ŠEVA»

predsjednik:
Dr. Andelko Krčmar
Tel.: 071 / 344 22 33 (fax isti broj)
Gfeld 154, 9043 Trogen

HID-HRVATSKO INŽENJERSKO DRUŠTVO

Postfach 139, 5432 Neuenhof
predsjednik:
Ing. Tihomir Bratoljić
Tel.: 056 / 493 12 28
Hiltibergstr. 16 a, 5442 Fislisbach AG

KRAVATA – HRVATSKA LIKOVNA GRUPA

predsjednik:
Božo Marijančić
Tel.: 055/244 28 89 (fax isti broj)
Eilweg 4, 8634 Hombrechtikon

PRISTUPNICA HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Telefon: _____

Zanimanje: _____

Pristupam ogranku: _____

Datum i potpis: _____

Pristupnicu molimo čitko ispuniti, izrezati ili fotokopirati i poslati na:

HKZ, Postfach 8480, 8050 Zürich

ROKOVNIK

Hrvatsko-Švicarski bal 15. siječnja 2000.

Ples u Bernu 19. veljače 2000.

Skupštine ogranaka HKZ-e siječanj/veljača 2000

HRVATSKA PREDSTAVNIŠTVA U ŠVICARSKOJ

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

Gurtenweg 39, 3074 Muri bei Bern
tel. 031/952 66 59, fax: 031/952 66 93

KONZULARNI ODJEL VELEPOSLANSTVA RH

Thunstrasse 43a, 3005 Bern
tel. 031/352 50 80, fax: 031/352 80 59
Rad sa strankama pon.–pet. 9–12;
utorkom poslijepodne 16–18 sati
Subotom se ne radi sa strankama.

KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE U ZÜRICHU

Bellerivestrasse 5, 8008 Zurich
tel. 01/422 83 18, fax 01/422 83 54
Rad sa strankama. pon.–pet. 9–12 i
14–16 sati.
Subotom se ne radi sa strankama.

KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE U LUGANU

Via Folletti 20, 6900 Lugano
tel. 091/967 63 10, fax 091/967 21 01
Rad sa strankama svaki drugi i četvrti
ponedjeljak u mjesecu 10–12 i 13–15
sati.

HRVATSKA DOPUNSKA ŠKOLA U ŠVICARSKOJ

Tajništvo: Löwenstrasse 22, 8001
Zürich, tel. 01/212 65 44
Radno vrijeme: pon.–pet. 9–13 i 14–17
srij.–čet. 9–12.30 sati

Cijene oglasa u DRUŠTVENIM OBAVIJESTIMA

Cijela stranica (1/1) je 210 x 297 mm.

1/1 stranica: Fr. 670.—
1/2 stranice: Fr. 360.—
1/4 stranice: Fr. 200.—
1/8 stranice: Fr. 110.—
1/16 stranice: Fr. 60.—

Ukoliko je potrebno kreirati oglas
računa se po posebnom troškovniku.

"Danas slabo grizu"

*"Valjda raspravljaju
o kulturi"*

vielleicht ein bisschen menschlicher

Generalagentur Zürcher Oberland
Florastrasse 14, 8610 Uster
Telefon 01 940 00 48, Telefax 01 940 02 02

Davor Kunovic, Versicherungsberater
Natel 076 370 50 07, E-Mail: davor.kunovic@berner.ch

Samo za Vas, u našoj agenturi, popust za «Hausrat» osiguranje.

OBAVIJEST

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Zürichu
obaviještava sve zainteresirane da će
OD 01. LISTOPADA 1999. STRANKE PRIMATI PO
NOVOM RASPOREDU UREDOVNOG VREMENA I TO:

PONEDJELJKOM:	od 09.00 do 13.00 sati od 15.00 do 18.00 sati
OD UTORKA DO PETKA:	od 09.00 do 13.00 sati

Dr. Franjo Tuđman
1922. – 1999.

P.P./Journal
CH-8050 Zürich

AZB

«Ne zatamljujmo tugu, ostanimo uspravni i dostojanstveno spremni da nastavimo složno izgrađivati demokratsku Hrvatsku, Tuđmanu na spomen, a po mjeri i u interesu svakog njenog građanina, u skladu s njezinom prošlosnom i budućnosnom predanošću idealima slobode i socijalne pravde».